

องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ของ

ผู้วุฒิ อรรถกมลมงคล

27 ต.ค. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มีนาคม 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3404๙

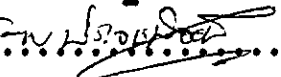
173287

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)

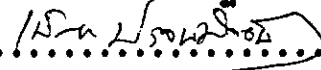
..... กรรมการ

(ดร.เพ็ญแข ประจันปัจจนิก)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์)

..... กรรมการ

(ดร.เพ็ญแข ประจันปัจจนิก)

..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่... 1 ... มีนาคม พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์จาก รศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์ ประธานควบคุมปริญญาโท และดร.เพ็ญแข ประจวบจันทึก กรรมการควบคุมปริญญาโท รวมทั้ง รศ.เชษฐศรี วิวิธสิริ ซึ่งเป็นกรรมการสอบปริญญาโท ที่ได้กรุณาให้ความรู้ อันเป็นพื้นฐานและคำแนะนำปรึกษาในการทำปริญญาโท จนทำให้ปริญญาโทฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณคณาจารย์ทั้งสามท่านดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนสำหรับการวิจัยครั้งนี้

สุดท้าย ขอขอบคุณ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ณัฐณี ชรรวมกุลมงคล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและปัญหาการวิจัย	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	12
สมมติฐานการวิจัย	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ตอนที่ 1 : เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านแรงจูงใจ	15
ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ	15
ลักษณะของแรงจูงใจ	17
ทฤษฎีของแรงจูงใจ	20
ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	24
ตอนที่ 2 : โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษา	
นอกระบบ	26
ความเป็นมาของการศึกษาเอกชน	26
เอกชนกับการอาชีวศึกษา	28
สถานการณ์จัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภท	
การศึกษานอกระบบ	30

ตอนที่ 3 : งานวิจัยด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ ...	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง	46
ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น เป็นรายข้อ	51
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา แต่ละกลุ่ม แยกเป็น 9 ตอนย่อยดังนี้	60
3.1 เปรียบเทียบตามระดับอายุ	60
3.2 เปรียบเทียบตามความแตกต่างระหว่างเพศ	66
3.3 เปรียบเทียบตามพื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา	67
3.4 เปรียบเทียบตามอาชีพของบิดามารดา	72
3.5 เปรียบเทียบตามพื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา	78
3.6 เปรียบเทียบตามความแตกต่างทางสถานภาพการสมรส .	87
3.7 เปรียบเทียบตามอาชีพของนักศึกษา	88
3.8 เปรียบเทียบตามระดับรายได้	99
3.9 เปรียบเทียบตามสาขาวิชาที่เรียน	106

บทที่	หน้า
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา ...	118
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	122
ความมุ่งหมายของการวิจัย	122
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	123
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	123
การเก็บรวบรวมข้อมูล	124
การวิเคราะห์ข้อมูล	124
สรุปผลการวิจัย	124
อภิปรายผล	129
ข้อเสนอแนะ	138
บรรณานุกรม	140
ภาคผนวก	147
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	148
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทศึกษานอกระบบ ในเขต กรุงเทพมหานคร	151
ภาคผนวก ค คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ	160
ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และรายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ สำหรับการวิจัย	165

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	สถิติและอัตราการขยายตัวด้านจำนวนโรงเรียนและผู้เรียนอาชีวศึกษา เอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2520 - 2531	4
2	จำนวนโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูลและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขา วิชาและพื้นที่	39
3	ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม จำแนก เป็นรายด้านและรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดลอง เครื่องมือ	43
4	ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง	47
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ นักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อและรายด้าน	51
6	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกัน	61
7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกัน	63
8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษาที่มี ระดับอายุต่างกัน	65
9	เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน	66
10	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่บิดามารดามีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน	68

11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่บิดามารดามีพื้นฐาน การศึกษาต่างกัน	70
12	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพต่างกัน	73
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพ ต่างกัน	77
14	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน	79
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน	81
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของ นักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน	84
17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน	85
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษาที่มีพื้นฐาน การศึกษาต่างกัน	86
19	เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน	87
20	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน	89

21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน ...	93
22	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษา ที่ประกอบอาชีพต่างกัน	95
23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ของ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน	96
24	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชนของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน	97
25	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษาที่ ประกอบอาชีพต่างกัน	98
26	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่มีรายได้อันต่างกัน	99
27	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้อันต่างกัน	103
28	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษา ที่มีรายได้อันต่างกัน	105
29	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน	106
30	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน ..	109
31	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของ นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน	112

32	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษา ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน	113
33	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ของ นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน	114
34	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือชุมชนของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน	115
35	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้ ของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน	116
36	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษาที่เรียน สาขาวิชาต่างกัน	117
37	ข้อคิดเห็นที่แสดงถึงความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทศึกษานอกระบบ	119
38	ข้อคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะ	120
39	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม	161
40	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	166
41	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือสำหรับ การวิจัย	169

ความเป็นมาและปัญหาการวิจัย

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง ทั้งนี้เพราะได้รับอิทธิพลส่วนใหญ่จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี และการรับอารยธรรมต่างแดน (จุลพงษ์ มาศทินย์. 2526 : 4) การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ นอกจากจะก่อให้เกิดผลดีแล้ว ยังก่อให้เกิดผลเสียหรือปัญหา ตามมาอีกหลายประการ ที่สำคัญคือ การแก่งแย่งแข่งขันในทุก ๆ ด้าน ทำให้บุคคลต้อง ดิ้นรนต่อสู้เพื่อการอยู่รอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่อยู่ในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร ดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถพัฒนาและปรับตัวได้ เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม (ปฐม นิคมานนท์. 2532 : 278)

วิธีการที่จะช่วยในการปรับตัวได้ดีที่สุดอย่างหนึ่งก็คือ การให้การศึกษาแก่บุคคล ซึ่งมีทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ และเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาการศึกษา ตลอดชีวิต (สุนทร สุนันท์ชัย. 2532 : 9)

การศึกษาในระบบเป็นการศึกษาที่มุ่งเตรียมเยาวชนเข้าสู่อาชีพและให้การศึกษา ขั้นพื้นฐาน ให้ความรู้และทักษะทั่วไปที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตแก่บุคคล และเป็นเสมือนต้นทุน ที่จะไปแสวงหาความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น (ปฐม นิคมานนท์. 2532 : 277) สำหรับ ข้อจำกัดของการศึกษาในระบบ ได้แก่ ขาดความยืดหยุ่น มุ่งประกาศนียบัตร เป็นหลักสูตร ระยะเวลา มีกฎระเบียบข้อบังคับมากมาย มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนน้อย มีการจำกัดเรื่องอายุผู้เรียน จำกัดเรื่องสถานที่เรียนและมีโครงสร้างที่ตายตัว (ถนัด ม่วงมณี. 2517 : 11 และ เข็มศรี วิวิธสิริ. 2530 : 16)

เมื่อได้พิจารณาถึงสภาพการจัดการศึกษาในระบบแล้ว จะเห็นได้ว่า ยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการศึกษานอกระบบจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (ปฐม นิคมานนท์. 2532 : 276) ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษานอกระบบมีลักษณะที่ยืดหยุ่นมากกว่าการศึกษาในระบบ ความยืดหยุ่นที่ว่ามี ได้แก่ ความยืดหยุ่นด้านเวลาเรียนคือ จัดในระยะเวลาที่ยาวหรือสั้นก็ได้ ความยืดหยุ่นด้านสถานที่เรียนคือ ไม่เจาะจงว่าจะต้องเป็นโรงเรียนเสมอไป ความยืดหยุ่นด้านตัวผู้เรียนคือ อาจจัดให้กับบุคคลหลายระดับ ความยืดหยุ่นด้านผู้สอนคือ ไม่จำกัดว่าจะต้องมีวุฒิทางครู ความยืดหยุ่นด้านวิธีเรียนคือ ไม่จำกัดว่าจะต้องเรียนในห้องเรียนเท่านั้น ความยืดหยุ่นด้านองค์กรผู้ให้บริการ คือ ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นสถานศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ก็มีความยืดหยุ่นด้านระเบียบหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถปรับให้สอดคล้องกับผู้เรียนและสภาพการเรียนได้คล่องตัวกว่าการจัดการศึกษาในระบบ (ปฐม นิคมานนท์. 2532 : 118)

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษานอกระบบ มีทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งนี้เนื่องจากลำพังหน่วยงานของรัฐเพียงอย่างเดียวไม่สามารถจัดให้สนองตอบต่อความต้องการของประชากรได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (นิชช รัตกุล. 2530 : 4) ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่า เอกชนมีความพร้อมด้านทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่มากกว่ารัฐบาล ในขณะที่ทรัพยากรของรัฐบาลนั้น นับวันจะมีความจำกัดมากยิ่งขึ้น (บรรจง ชุลกษชาติ. 2531 : 6)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบและดูแลการจัดการศึกษาของสถาบันเอกชนในระดับที่ต่ำกว่าการศึกษาระดับปริญญาโดยทั่วไป การจัดการศึกษาในสถาบันเอกชน แบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ (1) ประเภทที่จัดการศึกษาในระบบ ได้แก่ โรงเรียนสาขาสามัญศึกษา เช่น โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ปวท. และ ปวส. (2) ประเภทที่จัดการศึกษานอกระบบ ได้แก่ โรงเรียนเฉพาะกาล โรงเรียนล่องคำสอน

โรงเรียนทววิชา โรงเรียนศิลปศึกษา และโรงเรียนอาชีวศึกษา และ (3) ประเภทที่จัดการศึกษาพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่มีความผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และผู้ยากไร้ (สวัสดี อุดมโภชน. 2532 : 2 - 3)

สำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาในประเภทที่สองข้างต้น จัดเป็นการศึกษานอกระบบ เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ได้แก่ วิชาตัดผม ตัดเล็บ พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ ภาษา และวิชาชีพต่าง ๆ หลายแขนง

จากสถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2531 พบว่า ทั่วประเทศมีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบถึง 1,123 โรงเรียน มีผู้เรียนรวมทั้งสิ้น 206,443 คน (สวัสดี โพลีลิตา. 2532 : 18) ซึ่งนับว่าเป็นผู้เรียนกลุ่มใหญ่ อันจะมีบทบาทต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรส่วนหนึ่งของประเทศที่ควรได้รับความสนใจ

เมื่อนิยามจากสถิติการจัดอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ พบว่า มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากตาราง 1

ตาราง 1 สถิติและอัตราการขยายตัวด้านจำนวนโรงเรียนและผู้เรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ประเภทการศึกษานอกกระบบ เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2520-
2531

ปีการศึกษา	โรงเรียน		ผู้เรียน	
	จำนวน (โรง)	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
2520	399	-	57,376	-
2521	385	-3.51	43,899	-23.49
2522	441	14.55	64,817	47.65
2523	428	-2.95	67,878	4.72
2524	470	9.81	129,251	90.42
2525	471	0.21	130,735	1.15
2526	505	7.22	144,018	10.16
2527	532	5.35	113,471	-21.21
2528	522	-1.88	115,344	1.65
2529	547	4.79	95,514	-17.19
2530	591	2.96	97,699	2.29
2531	712	20.47	153,251	56.86
เฉลี่ยอัตราเพิ่มต่อปี	28	5.18	8,716	13.91
2535 <i>ห้องเรียน</i>	1,377			
2535 <i>คน</i>	793			

แหล่งที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นถึงอัตราการขยายตัวด้านการศึกษาเอกชนประเภท การศึกษานอกระบบอย่างชัดเจนและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือในปีการศึกษา 2520 มีโรงเรียนประเภทนี้ในกรุงเทพมหานครรวมทั้งสิ้น 399 โรงเรียน ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่าง สม่่าเสมอจนถึงปีการศึกษา 2531 มีถึง 712 โรงเรียน โดยเฉลี่ยมีอัตราเพิ่มขึ้นปีละ 28 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.18

สำหรับจำนวนผู้เรียนก็มีการขยายตัวอย่างสม่ำเสมอเช่นเดียวกันคือ ในปีการศึกษา 2520 มีผู้เรียน 57,376 คน มาถึงปีการศึกษา 2531 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 153,251 คน มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัว ในช่วงเวลา 11 ปี โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละ 8,716 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.91

เมื่อพิจารณาทั้งด้านจำนวนโรงเรียนและจำนวนผู้เรียนแล้ว จะเห็นแนวโน้มว่า มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งสองด้าน นับได้ว่าเป็นกิจกรรมการศึกษาที่ได้รับความ สนใจค่อนข้างมากจากบุคคลทั่วไป

เมื่อพิจารณาด้านตัวผู้เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนดังกล่าวแล้วข้างต้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเยาวชน พวกเขาหนึ่งมาเรียนเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงาน กับอีก พวกหนึ่งเป็นผู้ที่มีงานทำอยู่แล้ว แต่มาเรียนเพื่อต้องการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับอาชีพ ยิ่งขึ้น และอาจมีบางส่วนที่มาเรียนด้วยเหตุผลทางสังคม เช่น ต้องการมีเพื่อน พัฒนา ครอบครั้ว เพราะสนใจในกิจกรรมที่เรียนหรืออาจมีเหตุผลซ่อนเร้นโดยที่เจ้าตัวไม่ยอมบอก หรืออาจไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริงของการเข้าเรียนก็เป็นได้ (ปฐม นิคมานนท์. 2528 : 321 - 322) นอกจากนี้บางคนอาจมาเรียนเพื่อความสนใจ (เพ็ญแข ประจวบจันท. 2531 : 114)

ประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาก็คือ ต้องการศึกษาให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนใน โรงเรียนประเภทนี้ในด้านลักษณะส่วนตัวว่าเป็นใคร และมีเหตุผลในการเข้าเรียนอย่างไร นอกจากนั้นแล้ว ผู้เรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ การศึกษาครั้งนี้จะเป็น ประโยชน์อย่างยี่งต่อครู นักการศึกษาผู้ใหญ่และผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบใน

การจัดการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาผู้ใหญ่ เพราะข้อมูลที่ได้นี้สามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้ตรงกับสภาพและความต้องการของสังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีทั้งในด้านของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาประเทศโดยรวมด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มผู้เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ โดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะและข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาในด้านอายุ เพศ พื้นฐานทางครอบครัว ได้แก่ พื้นฐานการศึกษาและอาชีพของบิดา มารดา หรือผู้อุปการะ สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ และสาขาวิชาที่เรียน
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาและเปรียบเทียบขององค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ ที่จำแนกตามลักษณะและข้อมูลส่วนตัว
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดคุณค่า 3 ประการคือ

1. คุณค่าด้านการปฏิบัติ ผลของการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวและองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อครู นักการศึกษาผู้ใหญ่ และผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษานอกระบบ ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายการวางแผนการจัดทำหลักสูตรและจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะและความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับ นโยบายและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของผู้เรียนเกี่ยวกับการบริหารทางการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาหาแนวทางการปรับปรุงการจัดการศึกษาประเภทนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. คุณค่าด้านวิชาการ ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการ ในอันที่จะเสริมสร้างความรู้และทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้และแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ นักศึกษา อันจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ การ การศึกษานอกระบบ การแนะแนวการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. คุณค่าด้านการวิจัย เนื่องจากงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ นับว่ามีจำนวนน้อยมาก หรือ อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ที่ทำอย่างมีระบบนั้นยังไม่มีเลย เพราะฉะนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงนับเป็นงานวิจัยแรกเริ่ม ซึ่งนับเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าทางด้านนี้ โดยตรง และยังเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่งานวิจัยในด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ของไทยต่อไปด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่การปกครองรวมทั้ง 36 เขต
2. ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้มีช่วงเวลาดำเนินการตั้งแต่วัภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 เป็นต้นไป และดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม 2533

3. ประชากร ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2533 จากสถิติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีจำนวนผู้เรียนทุกสาขาวิชา รวมทั้งสิ้น 160,000 คนโดยประมาณ การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะ 4 สาขาวิชา ที่มีผู้ลงทะเบียนมากที่สุด คือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีผู้เรียน 71,826 คน สาขาวิชานิเทศ 21,455 คน สาขาวิชาช่างวิทยุโทรทัศน์ 5,262 คน และสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ 5,597 คน ทั้ง 4 สาขาวิชา มีผู้เรียนรวมทั้งสิ้น 104,140 คน

ตัวแปรสำหรับการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะและข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา แบ่งออกเป็น

8 ด้านคือ

1.1 อายุ หมายถึง อายุเต็มตามปีปฏิทินของผู้ใหญ่ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

1.1.1 ต่ำกว่า 18 ปี

1.1.2 18 - 35 ปี

1.1.3 35 ปีขึ้นไป

1.2 เพศ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1.2.1 เพศชาย

1.2.2 เพศหญิง

1.3 องค์ประกอบพื้นฐานทางครอบครัวที่นำมาศึกษา มีดังนี้

1.3.1 พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา หมายถึง วุฒิการศึกษา

สูงสุดที่บิดาหรือมารดาหรือผู้อุปการะของนักศึกษาโดยถือบิดาเป็นหลัก ถ้าบิดาไม่มีหรือไม่ได้อุปการะก็ถือมารดาและผู้อุปการะเป็นหลักตามลำดับ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- 1.3.1.1 ระดับต้น หมายถึง จบชั้นประถมศึกษาถึงชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น
- 1.3.1.2 ระดับกลาง หมายถึง จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ถึงระดับอนุปริญา
- 1.3.1.3 ระดับสูง หมายถึง จบการศึกษาตั้งแต่ระดับ
ปริญาตรีขึ้นไป

1.3.2 อาชีพของบิดามารดา หมายถึง ประเภทหรือลักษณะของ
งานที่บิดามารดาของนักศึกษาคิดเป็นอาชีพหลัก ทำให้มีรายได้ประจำ โดยยึดบิดาเป็นหลัก
ถ้าไม่มีบิดาหรือบิดาไม่ได้ประกอบการให้ถือเป็นอาชีพของมารดาหรือผู้ประกอบการเป็นหลัก แบ่ง
เป็น 5 ประเภท คือ

1.3.2.1 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ ได้แก่ ข้าราชการ ครู
อาจารย์ ทหาร ตำรวจ วิศวกร สถาปนิก แพทย์ เภสัชกร ทนายความ นักบัญชี
นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ นักบิน นักบริหาร เช่น ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการและ
เจ้าของห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น

1.3.2.2 อาชีพค้าขาย ได้แก่ พ่อค้าส่ง เจ้าของร้านค้า
ย่อยต่าง ๆ นายหน้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า เจ้าของที่ดินให้เช่า เจ้าของบ้านเช่า
เจ้าของไร่ เจ้าของนา เป็นต้น

1.3.2.3 อาชีพบริการ ได้แก่ พนักงานธุรการ พนักงาน
พิมพ์ พนักงานการเงิน พนักงานขายของ พนักงานประจำเครื่องบิน พนักงานเดินรถ
พนักงานโทรเลข พนักงานโทรศัพท์ พนักงานโรงแรม เป็นต้น

1.3.2.4 อาชีพระดับแรงงานฝีมือ ได้แก่ ช่างปั้น
ช่างศิลป์ นักแสดง นักดนตรี ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างตัดรองเท้า ช่างทาสี ช่างไม้
ช่างปูน ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างทำเฟอร์นิเจอร์ ช่างเรียง ช่างพิมพ์ ช่างตัดผม คนขับ
รถยนต์ ช่างถ่ายภาพ ช่างเสริมสวย เป็นต้น

1.3.2.5 อาชีพผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ ชาวนา ชาวสวน
 ชาวไร่ คนรับใช้ คนยาม คนเดินโต๊ะอาหาร ภารโรง คนทำความสะอาด กระเป๋า
 รถเมล์ คนขายของในร้าน หาบเร่ รับจ้างทำงานเป็นรายวัน เป็นต้น

✓ 1.4 พื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่นักศึกษา
 ได้รับ แบ่งเป็น 3 ระดับคือ

1.4.1 ระดับต้น หมายถึง ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา
 ตอนต้น

1.4.2 ระดับกลาง หมายถึง ผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึง
 ระดับอนุปริญญา

1.4.3 ระดับสูง หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรี
 ขึ้นไป

✓ 1.5 สถานภาพการสมรสของนักศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.5.1 โสด

1.5.2 สมรส

✓ 1.6 อาชีพของนักศึกษา หมายถึง ประเภทหรือลักษณะของงานที่นักศึกษา
 ยึดเป็นอาชีพหลัก ทำให้มีรายได้ประจำ แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1.6.1 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ ได้แก่ ข้าราชการ ครู อาจารย์ ทหาร
 ตำรวจ วิศวกร สถาปนิก แพทย์ เภสัชกร ทนายความ นักบัญชี นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์
 นักบิน นักบริหาร เช่น ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ และเจ้าของห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น

1.6.2 อาชีพค้าขาย ได้แก่ พ่อค้าส่ง เจ้าของร้านค้าย่อยต่าง ๆ
 นายหน้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า เจ้าของที่ดินให้เช่า เจ้าของบ้านเช่า เจ้าของไร่
 เจ้าของนา เป็นต้น

1.6.3 อาชีพบริการ ได้แก่ พนักงานธุรการ พนักงานพิมพ์
 พนักงานการเงิน พนักงานขายของ พนักงานประจำเครื่องบิน พนักงานเดินรถ
 พนักงานโทรเลข พนักงานโทรศัพท์ พนักงานโรงแรม เป็นต้น

1.6.4 อาชีพระดับแรงงานฝีมือ ได้แก่ ช่างปั้น ช่างศิลป์
นักแสดง นักดนตรี ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างตัดรองเท้า ช่างทาสี ช่างไม้ ช่างปูน
ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างทำเฟอร์นิเจอร์ ช่างเรียง ช่างพิมพ์ ช่างตัดผม คนขับรถยนต์
ช่างถ่ายภาพ ช่างเสริมสวย เป็นต้น

1.6.5 อาชีพผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่
คนรับใช้ คนยาม คนเดินโต๊ะอาหาร ภารโรง คนทำความสะอาด กระทบารรถเมล์
คนขายของในร้าน หาบเร่ รับจ้างทำงานเป็นรายวัน เป็นต้น

1.7 รายได้ของนักศึกษา หมายถึง รายได้ประจำของนักศึกษา อาจได้
มาจากบิดามารดา ญาติพี่น้องหรือผู้ประกอบการอื่น ๆ แบ่งเป็น 5 ระดับคือ

1.7.1 รายได้ต่ำมาก หมายถึง มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า
2,000 บาท

1.7.2 รายได้ต่ำ หมายถึง มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 2,000 -
5,000 บาท

1.7.3 รายได้ปานกลาง หมายถึง มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง
5,000 - 7,000 บาท

1.7.4 รายได้สูง หมายถึง มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 7,000 -
10,000 บาท

1.7.5 รายได้ค่อนข้างสูงมาก หมายถึง มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่
10,000 บาทขึ้นไป

1.8 สาขาวิชาที่เรียน หมายถึง สาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียน ใน
การวิจัยครั้งนี้ แยกเป็น 4 สาขา คือ

1.8.1 ภาษาอังกฤษ

1.8.2 นิพนธ์คดี

1.8.3 ช่างวิทยุโทรทัศน์

1.8.4 ช่างตัดเสื้อ

2. ตัวแปรตาม ตัวแปรตามในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

- 2.1 การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2.2 การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
- 2.3 การประกอบอาชีพ
- 2.4 การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่
- 2.5 การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
- 2.6 การเรียนเพื่อรู้

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นเหตุหรือเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เพื่อสนองความต้องการหรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ แรงจูงใจจัดว่าเป็นองค์ประกอบที่ซ่อนเร้นอยู่เบื้องหลังการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล

2. แรงจูงใจในการเข้าเรียน หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้เพื่อตัดสินใจเข้าเรียน ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงการเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

- 2.1 การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง การที่นักศึกษามาเข้าเรียนด้วยเหตุผลที่ต้องการมีเพื่อน ต้องการเข้าสังคม ต้องการรู้จักคนอื่น ๆ มากขึ้น เป็นต้น
- 2.2 การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น หมายถึง มาเรียนเพราะได้รับแรงกดดัน แรงกระตุ้น ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำจากบุคคล องค์กร ชุมชนหรือสถาบันต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนสนิทญาติพี่น้อง บุคคลที่เคารพนับถือ เพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ เป็นต้น

2.3 การประกอบอาชีพ หมายถึง มาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนให้ดีขึ้น เพื่อเลื่อนตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านอาชีพ เพื่อต้องการหางานใหม่ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำไปเป็นฐานในการเรียนชั้นสูงขึ้น หรือ เพื่อนำไปเป็นอาชีพรอง

2.4 การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ หมายถึง มาเรียนเพราะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้านหรือที่ทำงาน

2.5 การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน หมายถึง มาเรียนเพื่อที่จะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

2.6 การเรียนเพื่อรู้ หมายถึง มาเรียนเพราะมีความรักหรือชอบในการมาเรียน เพื่อความสนใจ ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมิได้หวังที่จะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

3. นักศึกษา ในที่นี้หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 สาขาวิชา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ นิมฟ์คิด ช่างวิทยุโทรทัศน์ และช่างตัดเสื้อ

4. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการเปิดสอนวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนผู้สนใจทั่วไปที่อยู่นอกระบบโรงเรียน โดยเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ หรือเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งเป็นที่เข้าใจในรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนว่า โรงเรียน มาตรา 15 (2) ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 โรงเรียนเหล่านี้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนแต่ละด้าน
ต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนแต่ละด้าน
ต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีพื้นฐานทางครอบครัวต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการ
เข้าเรียนแต่ละด้านต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้า
เรียนแต่ละด้านต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจใน
การเข้าเรียนแต่ละด้านต่างกัน
6. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียน
แต่ละด้านต่างกัน
7. นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียน
แต่ละด้านต่างกัน
8. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียน
แต่ละด้านต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านแรงจูงใจ ประวัติและงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภท การศึกษานอกระบบ และงานวิจัยด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ รายละเอียด ของการศึกษาแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านแรงจูงใจ

ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ

กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford & Gray. 1970 : 12) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งเร้าที่นำช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ส่วนกูด (Good. 1973 : 375) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ และฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจอีกทัศนะหนึ่งว่า หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

สำหรับในประเทศไทยนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้คือ

นางจันทน์ ดุละลัมพะ (2512 : 80) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง สภาพความพร้อมของอินทรีย์ที่จะเริ่มพฤติกรรมเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน สมพงษ์ เกษมสิน (2516 : 419) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นวิธีการที่จะชักนำให้บุคคลตัดสินใจกระทำตาม

วัตถุประสงคฺ์ที่ตั้งไว้ ดวงเดือน พันธุมนาวัน (2518 : 18) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลเป็นแรงผลักดัน ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและความประพฤติกรรม ประมุ นิคมานนท์ (2518 : 93) ให้ความหมายว่า หมายถึงภาวะที่กระตุ้นให้อินทรีย์เกิดการเคลื่อนไหวหรือเกิดพฤติกรรมขึ้น ส่วน เอนกกุล กรีแสง (2520 : 144) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึงการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมและความประพฤติกรรมสนองตอบสิ่งเร้าในลักษณะที่ต่างกัน สำหรับมัญญุ ดนษัวัฒนา (2525 : 49) ได้ให้ความหมายว่า เป็นสภาพหรือสถานะที่อยู่ในตัวบุคคลที่จะแสดงออกหรือเป็นแรงผลักดัน ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย นอกจากนี้ จรุงญ โภมลนุญญ์ (2528 : 57) ได้ให้ความหมายว่า เป็นภาวะการที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นและชี้แนะแนวทางให้อินทรีย์มีการตอบสนองไปสู่เป้าหมายหรือเป็นเครื่องล่อใจ ซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะอย่าง ที่ให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

สำหรับความสำคัญของแรงจูงใจนั้น มีผู้ให้ความสำคัญไว้ดังนี้คือ

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม (2518 : 71 - 72) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันที่จะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจยังทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่พวกเขาคาดหวังไว้

สำหรับ ชัยนาค นาคบุปผา (2529 : 54 - 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจอีกทัศนะหนึ่งว่า เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจหรือมีแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นเหตุทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการหรือเพื่อตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล ส่วนความสำคัญของแรงจูงใจ คือ ทำให้บุคคลเกิดความพร้อม ความตั้งใจ และพลังหรือแรงขับในการที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ลักษณะของแรงจูงใจ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2518 : 18 - 19) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการหรือการแสดงพฤติกรรมบางอย่างตามความชอบของตัวเอง เพราะฉะนั้นบุคคลใดก็ตามที่มีแรงจูงใจภายใน ย่อมจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความพอใจและยินดีในงาน และนักจิตวิทยาเชื่อว่า แรงจูงใจภายในมีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมายปลายทาง และนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไป นักจิตวิทยาเชื่อว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกเกือบทั้งสิ้น

ส่วน ปฐม นิคมานนท์ (2518 : 39 - 42) ได้แบ่งแรงจูงใจเป็น 3 ประเภทคือ

1. แรงจูงใจด้านร่างกาย (Physical Motives) เป็นแรงจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตอันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงภายในเพื่อรักษาภาวะปกติของร่างกาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของสิ่งเร้าภายนอก ความต้องการภายในเนื้อเยื่อและอิทธิพลของสารฮอร์โมนในเม็ดเลือด แรงจูงใจด้านร่างกายที่สำคัญได้แก่ แรงขับจากความหิว แรงขับจากการกระหายน้ำ แรงขับเพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด แรงขับที่เกิดจากความต้องการทางเพศ และแรงขับในการเป็นแม่

2. แรงจูงใจทั่วไปที่ไม่ใช่การเรียนรู้ (Unlearned General Motives) เป็นแรงจูงใจที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้และไม่ได้เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย แต่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความอยากหรืออยากเห็น อยากมีการเคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรม

ต้องการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความต้องการเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมต่าง ๆ ความ
 อากรู้สึกเห็น ความต้องการที่จะควบคุมหรือจัดกระทำกับสิ่งต่าง ๆ ความต้องการ
 ได้รับการตอบสนองจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น และ
 ความต้องการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการ
 เรียร์ู้ไม่ใช่ติดตัวมาแต่กำเนิด เกิดขึ้นเพราะการที่บุคคลได้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
 เนื่องจากคนเป็นสัตว์สังคม ดังนั้นพฤติกรรมส่วนใหญ่จึงได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม เช่น
 ตัวบุคคล สถาบันต่าง ๆ วัฒนธรรม ค่านิยม ความนึกคิด ความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียม
 ประเพณี ศาสนา เป็นต้น แรงจูงใจทางสังคมที่สำคัญได้แก่ ความต้องการได้รับความ
 สำเร็จ ความต้องการเป็นพวกน้อง หรือมีความผูกพันกับบุคคลอื่น ความต้องการให้สังคม
 ขอมรับ ความต้องการตำแหน่งและฐานะทางสังคม และความก้าวร้าว

✓ ส่วนมนุษย ดนษว์ฒนา (2525 : 51 - 55) ได้อธิบายแรงจูงใจไว้ 2 ลักษณะ
 คือ

1. แรงจูงใจที่เกิดจากทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความ
 ต้องการทางเพศ ความต้องการนอนหลับ หักผ่อน การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด เป็นต้น
2. แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลทางสังคม บุคคลจะเริ่มมีแรงจูงใจประเภทนี้ได้
 เพื่อได้เข้าสู่สังคม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือมนุษย์
 สัมพันธ์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งได้แก่
 ความต้องการได้รับการยอมรับ นับถือ ยกย่อง และสรรเสริญ เห็นตนเองเป็นคนสำคัญ
 และมีค่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกอหามีอำนาจ ความอิสระ มีความรู้
 ความสำเร็จในชีวิต และความต้องการในด้านสถานภาพหรือตำแหน่งหน้าที่

นอกจากนี้ ถวิล เกื้อกุลวงศ์ (2528 : 94 - 114) อธิบายว่า แรงจูงใจ
 ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก ความมั่นคงในรูปของจิตสำนึกนั้นได้จากความต้องการความปลอดภัย ส่วนความมั่นคงในรูปของจิตใต้สำนึกนั้น เป็นสิ่งที่ได้พัฒนามาตั้งแต่เด็ก โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด ที่จะทำให้บุคคลเป็นคนที่มีความมั่นใจหรืออ่อนแอ

2. แรงจูงใจด้านสังคม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องการติดต่อกับสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อกับสัมพันธ์กันนั้น มิใช่เพื่อมิตรภาพเพียงอย่างเดียวเสมอไป หากแต่ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ศรัทธา และเชื่อถือ

3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านนี้มีมากขึ้นทุกทีในสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมระดับชนชั้นกลาง ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดขีดจำกัดของบุคคลอย่างหนึ่ง บุคคลบางคนมีความพึงพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อน หรือในระดับชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็อาจแสวงหาชื่อเสียงในระดับชาติหรือระดับโลก

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามตำแหน่ง และอำนาจส่วนตัว เช่น บุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลที่สามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้เนื่องจากบุคลิกภาพและพฤติกรรม แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บางคนก็เป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภท

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ ความสามารถ หมายถึงการควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับมโนทัศน์ ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่นั้น สัมพันธ์อยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต ถ้าความสำเร็จอยู่เหนือความล้มเหลว ความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูง ทำให้บุคคลมองโลกในแง่บวก และมองสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าสนใจ และสามารถที่จะเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือความสำเร็จแล้ว จะทำให้บุคคลมองโลกในทางลบ และบุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำ จะไม่มีเหตุจูงใจที่จะ

แสวงหาการทำาษาใหม่ ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลเหล่านี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับควบคุมมากกว่าที่จะเป็นผู้ควบคุมและบังคับสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่น ๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จ คือ มีความพอใจความสำเร็จของงานมากกว่ารางวัลของงาน บุคคลประเภทนี้จะมีความก้าวหน้าในการทำงาน เพราะจะเป็นผู้สร้างสรรค์ให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านเงิน เงินเป็นแรงจูงใจที่ลึบซับซ้อนและสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภท คุณลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดของเงิน คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยน สิ่งที่เงินสามารถซื้อได้นั้นไม่ใช่ตัวเงินโดยตรง แต่เป็นคุณค่าของเงิน ตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญ แต่เป็นตัวแทนของความต้องการใด ๆ ที่บุคคล ต้องการให้เป็นตัวแทน

สรุปได้ว่า แรงจูงใจของบุคคลสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายลักษณะ แต่โดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ แรงจูงใจภายใน เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากภายในตัวของบุคคลเอง โดยมิได้เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าภายนอก และแรงจูงใจภายนอกซึ่งเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกตัวบุคคล โดยได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าภายนอก

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจที่สำคัญ คือ ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ หรือที่นิยมเรียกกันว่า ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ซึ่งอธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด กล่าวคือ เมื่อได้รับการตอบสนองหรือความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว ย่อมจะแสวงหาสิ่งอื่นต่อไปอีก หรือเกิดความต้องการสิ่งใหม่ขึ้นมาอีก โดยเริ่มจากความต้องการขั้นมูลฐานที่สุด เรียงไปจนถึงความต้องการขั้นสูงที่สุด รวม 5 ขั้นด้วยกันดังนี้ (Maslow.

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physical Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน หรือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการอยู่รอดของมนุษย์ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการให้ตนเองมีความปลอดภัยในชีวิต

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belonging and Love Needs) เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นรัก ต้องการความอบอุ่น มีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ ร่วมเป็นเจ้าของกิจการต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกในหมู่คณะ เป็นต้น

4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการด้านชื่อเสียง ความร่ำรวย ฐานะทางสังคม การยอมรับนับถือตนเอง การยอมรับจากสังคม เป็นต้น

5. ความต้องการสัจจการแห่งตน (Needs for Self-Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจในสังคม ได้แก่ ความต้องการเข้าใจในตนเองอย่างถ่องแท้ เข้าใจความเป็นจริงของชีวิต เป็นต้น

ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจของ วรูม (Vroom, 1970 : 91 - 103) ได้แก่ ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectation Theory) ทฤษฎีนี้ได้มาจากการศึกษาด้านจิตวิทยาของบุคคลในองค์กร ซึ่งพบว่า บุคคลจะกระทำการใดก็ตามขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ

1. ผลตอบแทนที่ได้รับ
2. ความพอใจและความไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ
3. ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น
4. โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

ในทฤษฎีของ วรูม การที่มนุษย์จะเลือกหรือตัดสินใจกระทำการหนึ่งสิ่งใดนั้น มีสาเหตุหรือแรงจูงใจ โดยอาศัยเหตุผลและปัจจัยหลาย ๆ อย่างประกอบกัน มิได้เกิดจากเพียงปัจจัยหนึ่งปัจจัยเดียว

เกี่ยวกับทฤษฎีแรงจูงใจของ เบลา (Blau. 1978 : 246 - 252) ได้แก่ บุคคลจะกระทำกิจกรรมใดก็ตาม ช่อมเกี่ยวข้องกับกำรแลกเปลี่ยนเสมอ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ บุคคลจะกระทำกิจกรรมใดก็ตาม ช่อมมีความคาดหวังในรางวัลหรือสิ่งตอบแทนเสมอ สาละของทฤษฎีนี้ ได้แก่

1. รางวัล (Reward) หมายถึง เป้าหมายหรือเป้าประสงค์ที่บุคคลคาดว่าจะได้รับจากการกระทำในกิจกรรมนั้น ๆ
2. ทน (Cost) หมายถึง ทางเลือก หรือประเภทของกิจกรรมที่บุคคลจะเลือกกระทำ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม อันจะทำให้บุคคลสามารถตัดสินใจเลือกกระทำกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของตนได้
3. กำไร (Profit) หมายถึง ผลที่ได้รับเมื่อบุคคลได้กระทำในกิจกรรมนั้นแล้ว อาจหมายถึง กำรบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หรืออาจล้มเหลว ถ้าบุคคลบรรลุจุดมุ่งหมายจากการเข้าร่วมกิจกรรม บุคคลช่อมที่จะกระทำกิจกรรมนั้นต่อไป แต่ถ้าบุคคลไม่บรรลุจุดมุ่งหมายจากการกระทำกิจกรรม บุคคลช่อมไม่กระทำในกิจกรรมนั้น

ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจของ โฮแมนส์ (Homans. 1978 : 246 - 252) มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีแรงจูงใจของ เบลา มาก คือรางวัลหรือผลตอบแทนที่บุคคลจะได้รับ มาจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และทุกกิจกรรมที่บุคคลได้กระทำล้วนแต่เป็นเรื่อของกำรแลกเปลี่ยนทั้งสิ้น ส่วนด้านความแตกต่าง คือ โฮแมนส์ ได้แบ่งทฤษฎีนี้ออกเป็นขั้นตอนที่ละเอียดกว่า ดังนี้

1. บุคคลมีความคาดหวังในผลกำไรจากการเข้าร่วมกิจกรรม
2. กระบวนการของกิจกรรมจะก่อให้เกิดกำรแลกเปลี่ยน
3. บุคคลที่เสียเปรียบเมื่อเกิดกำรแลกเปลี่ยนจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมกำรแลกเปลี่ยนนั้น
4. กำรมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของบุคคลที่ขาดทุนหรือไม่บรรลุในวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในกิจกรรมนั้น จะลดน้อยลง

5. หากการกระทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย บุคคลก็จะกระทำกิจกรรมนั้นต่อไป และจะกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์สำหรับกิจกรรมนั้นเพื่อให้เกิดความสมดุลในการแลกเปลี่ยน

6. หากการแลกเปลี่ยนเป็นที่พอใจของบุคคลทั้งสองฝ่าย ส่อมหมายถึงความสมดุลในการแลกเปลี่ยนมากขึ้น และทำให้ความรู้สึกที่ไม่ดีของฝ่ายเสียเปรียบลดน้อยลง

7. ระบบของสังคมที่ขาดความยืดหยุ่น ส่อมก่อให้เกิดความไม่สมดุล หรือขาดความยุติธรรมในการแลกเปลี่ยนมากขึ้น

ส่วน เสติธร์ (สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2530 : 152 ; อ้างอิงมาจาก Steers. 1979 : 33) ได้ทำการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ มาสโลว์ และพบว่า ผลของการวิจัยไม่ตรงกับทฤษฎีดังกล่าว คือการตอบสนองความต้องการของบุคคลไม่ได้เป็นไปในลักษณะตามลำดับขั้น ดังที่มาสโลว์อ้าง จึงมีผู้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจ ERG คือ เคลตัน แอลเคอร์เฟอร์ (สิทธิโชค วรานุสันติกุล. 2530 : 152 ; อ้างอิงมาจาก Alderpher) ว่า คนเรามีความต้องการอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence Needs) ซึ่งเป็นความต้องการทั้งหลายที่จะตอบสนองเพื่อให้มีชีวิตต่อไป ได้แก่ ความต้องการทางสรีระและความต้องการความปลอดภัย

2. ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relatedness Needs) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กับคนรอบข้างอย่างมีความหมาย

3. ความต้องการที่จะเจริญงอกงาม (Growth Needs) ได้แก่ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีของแอลเคอร์เฟอร์ ก็คือ ทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง แตกต่างกันแต่เพียงว่า แอลเคอร์เฟอร์ไม่ยอมรับเรื่องการตอบสนองความต้องการเป็นลำดับขั้น เขาเสนอว่าการตอบสนองความต้องการทั้งสามอย่างนั้น สามารถที่จะเกิดขึ้นเมื่อไรก็ได้ จะตอบสนองเมื่อไรก็ได้ ไม่จำเป็นต้องตอบสนองตามลำดับ ซ้ำไปซ้ำมามากก็ได้ และนอกจากนั้น ความต้องการทั้ง 3 ประเภทอาจเกิดขึ้นพร้อมกันที่เดียวเลยก็ได้

นอกจากนี้ เดโซ สวานานท์ (2510 : 46 - 47) ได้กล่าวว่า ซิกมันด์ ฟรอยด์ ได้อธิบายทฤษฎีแรงจูงใจในรูปของการตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้คือ

1. พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เกิดจากการถูกจูงใจ
2. การอธิบายพฤติกรรมใด ๆ ของมนุษย์จำต้องวิเคราะห์แรงจูงใจให้แจ่มแจ้ง
3. แรงจูงใจเป็นพลังงานรูปหนึ่ง ซึ่งมีติดตัวมนุษย์ทุกคนโดยธรรมชาติ
4. พลังงานทางใจ อันถือว่าเป็นแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้น มี 3 ระดับด้วยกันคือ ระดับรู้สึกสำนึก กึ่งสำนึก และระดับไร้สำนึก
5. การขัดแย้งของพลังงานใจในแต่ละระดับ ย่อมมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์
6. พลังงานทางใจ (Psychic Energy) ย่อมมีจำนวนคงที่เสมอ นั่นคือ เราไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่หรือทำลายพลังงานทางใจได้

จากทฤษฎีแรงจูงใจต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ย่อมมีสาเหตุหรือเพื่อตอบสนองความต้องการของตนโดยเล็งเห็นว่ากิจกรรมหรือสิ่งที่ตนจะกระทำสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ได้รับความสนใจและมีการศึกษาค้นคว้ากันมาเป็นเวลานานแล้ว สำหรับในต่างประเทศนั้น นักวิชาการ เช่น กรอส และเอ็ดซิโอนี (Herzberg, 1966 ; citing Gross and Etzioni, 1984 : 49 - 50) ได้อธิบายว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพอใจต่องานนั้นมี อาทิเช่น สภาพการทำงาน เงินเดือน และการนิเทศงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้คนงานเกิดความพอใจในงานนั้น ได้แก่ ความก้าวหน้าในงานและบทบาทหน้าที่ในงาน เป็นต้น ในการแก้ปัญหาเรื่องความพอใจในงานนั้น จึงควรดูสองประเด็นนี้ไปพร้อม ๆ กัน

สำหรับในประเทศไทย สมบูรณ์ พรธภาพ (2518 : 417 - 419) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยาว่า มีอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ

(1) แรงกระตุ้น (Motives) หมายถึงสิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ แรงขับ ความต้องการ ความจำเป็น การอยู่ในสภาพความพร้อม ความสนใจ และจุดประสงค์ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นตัวการทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อใ้บรรลุวัตถุประสงค์อันใดอันหนึ่ง (2) เครื่องล่อ (Incentives) หมายถึงสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาซึ่งอยู่ภายนอกตัวบุคคล อาจมีลักษณะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนนั้น พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนของบุคคลขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ชื่อเสียงด้านคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา (เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. 2525 : 19 - 20) นอกจากนี้ยังได้แก่ ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญา การยังไม่ได้ประกอบอาชีพ และการเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเป็นเหตุจูงใจให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน (พจน์ สະเพียรชัย. 2526 : 8 - 13) และแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนของบุคคลในแต่ละระดับจะมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวัย ฐานะ และโอกาสของบุคคลนั้น ๆ (ทิฆารณ นพวงศ์ ณ อุตฺตยา. 2526 : 32 - 34) นอกจากนี้แล้วแรงจูงใจมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคนอีกด้วย (ประหยัด ทองมาก. 2529 : 48)

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยา มีอยู่ 2 ประการคือ แรงกระตุ้นและเครื่องล่อ ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ชื่อเสียงด้านคุณภาพ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญา การมีเวลาว่างมาก การเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา โอกาสทางการศึกษาของบุคคลนั้น ๆ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตอนที่ 2 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ

ความเป็นมาของการศึกษาเอกชน

การศึกษาเอกชน หมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่เอกชนหรือคณะบุคคลเป็นผู้จัด โดยให้ทรัพยากรหลักทั้งที่เป็นคน ทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชน และจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

จากคำจำกัดความข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การศึกษาเอกชนมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ

1. ผู้จัดกิจกรรมเป็นบุคคลหรือคณะบุคคล และในกรณีที่เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็จะต้องดำเนินการในฐานะของภาคเอกชน ผู้จัดกิจกรรมดังกล่าว มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ได้แก่ ผู้จัดการ เจ้าของ หรือผู้รับใบอนุญาต
2. ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์และเงินทุน จะต้องมาจากภาคเอกชนเป็นหลัก
3. วัตถุประสงค์ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่ม เฉพาะเหล่า มิได้จัดให้กับบุคคลทั่วไป
4. ผู้เรียน โดยปกติผู้เรียนจะเป็นบุคคลที่มีพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับเดียวกัน ในการนี้หากมีจำนวนผู้เรียนรวมกันทุกผลัดมากกว่า 7 คนขึ้นไป สถานที่นั้นก็จะได้ชื่อว่า เป็นสถานศึกษาเอกชน ตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

สำหรับความเป็นมาของการศึกษาเอกชนในประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532) นั้น มีมานานนับตั้งแต่สมัยลานนาหรือนานกว่า 600 ปี มาแล้ว แต่ได้เริ่มจัดอย่างจริงจังในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยเริ่มในช่วงที่มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบาทหลวงชาวฝรั่งเศส ชื่อ ปาลเลอโก (Palaceux) กับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยได้จัดตั้งโรงเรียนสำหรับนางสนมและนางกำนัลขึ้นในพระบรมมหาราชวัง

โดยมีคณะผู้สอนศาสนาที่เป็นสตรี จำนวน 3 คน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นครูเข้าไปสอนภาษาอังกฤษให้โรงเรียนนี้ ซึ่งในครั้งแรกมีจำนวนผู้เรียนทั้งหมดเพียง 30 คน และค่อย ๆ ลดจำนวนลงเรื่อย ๆ จึงได้เลิกกิจการใน 3 ปีต่อมา ซึ่งถือว่า โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนเอกชนอย่างแท้จริง

ราว ๆ ต้นปี พ.ศ. 2395 ได้มีการตั้งโรงเรียนเอกชนขึ้น 8 แห่ง โดยกลุ่มคณะผู้สอนศาสนา แบ่งเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กชาย เด็กหญิง และสุดท้ายเป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในภาคเอกชนที่ได้เปิดโอกาสให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชาย และหญิง และแม้ว่าโรงเรียนเอกชนจะมีการเก็บค่าธรรมเนียมในการเรียนอยู่ในระดับสูง แต่ผู้ปกครองนักเรียนก็ยินดีจ่ายค่าเล่าเรียน ทำให้โรงเรียนเอกชนมีความมั่นคงและมีความสามารถบริหารงานได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่นิยมตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ต่อมา รัฐบาลได้เริ่มสนับสนุนการศึกษาเอกชนในรูปของเงินทุน บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ และได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ 2 ฉบับ คือ ฉบับปี พ.ศ. 2475 และฉบับปี พ.ศ. 2479 ซึ่งได้ระบุว่า ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2503) ได้ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ขยายการจัดการศึกษาไปจนถึงระดับวิทยาลัย ต่อมาในแผนการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2520 รัฐบาลได้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการจัดการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพ

สำหรับแหล่งที่มาของเงินทุน และความช่วยเหลือทางการเงิน มาจากค่าธรรมเนียมการเรียน ซึ่งควบคุมโดยกระทรวงศึกษาธิการ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินที่ภาคเอกชน (มูลนิธิ องค์กรต่าง ๆ) บริจาค และเงินที่ได้จากการจัดกิจกรรมหารายได้ของโรงเรียน นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 เป็นต้นไป รัฐบาลให้การอุดหนุนโรงเรียนเอกชนที่มีขนาดปานกลางถึง 40 เปอร์เซ็นต์ ของงบดำเนินการ ซึ่งจะคำนวณโดยเปรียบเทียบกับงบดำเนินการของโรงเรียนรัฐบาลที่มีขนาดเดียวกันเป็นหลัก

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาเอกชน ตามที่ได้กล่าวโดยสรุปนั้น แสดงให้เห็นว่า วิวัฒนาการของการศึกษาเอกชนได้ดำเนินมาเรื่อย ๆ ตั้งแต่สมัยลานนา แต่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเดิมที่ใช้วัดเป็นสถานศึกษา ต่อมา มีการขยาย และได้มีการดำเนินการในหมู่ประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวางดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

เอกชนกับการอาชีวศึกษา

การจัดการศึกษาของภาคเอกชน มีจุดเด่นหลายประการเมื่อเปรียบเทียบกับจัดการศึกษาของภาครัฐบาล เนื่องจากภาคเอกชนมีความยืดหยุ่นในการดำเนินงานสูงมีความรวดเร็วในการตัดสินใจ มีความสามารถในการจัดหาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และมีความสามารถในการจัดการกับทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ดีกว่ารัฐบาล นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนยังเป็นคนที่มีความเกี่ยวเนื่องผูกพันกับนักธุรกิจอื่นในวงธุรกิจด้วยกัน และมีการช่วยเหลือกันได้มาก ทำให้โรงเรียนเอกชนสามารถตอบสนองของความต้องการของสังคมได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะด้านอาชีวศึกษา (รุ่งแก้วแดง. 2532 : 9)

สำหรับการจัดการอาชีวศึกษาของภาคเอกชน ที่สังคมให้การยอมรับเป็นอย่างมาก ได้แก่ การอาชีวศึกษา ประเภทการศึกษานอกระบบ เนื่องจากการจัดการศึกษาประเภทนี้สามารถจัดได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในด้านหลักสูตร เวลาเรียน ระยะเวลาในการเรียน ครูผู้สอนมีความชำนาญในวิชาชีพและวิธีการสอนอยู่ในระดับสูง อีกทั้งยังเป็นการลดช่องว่างของความไม่เสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ผู้พลาดโอกาสเข้าศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลด้วย ดังนั้นรัฐบาลจึงให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษาของภาคเอกชน เช่น ให้อำนาจความสะดวกในการขอจัดตั้ง ส่งเสริมให้เอกชนเปิดสอนสาขาวิชาใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ และส่งเสริมด้านการพัฒนาโรงเรียนและตัวผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เช่น ส่งเสริมให้มีการประกวดโรงเรียนดีเด่น เป็นต้น (สวัสดิ์ อุดมโกชน. 2532 : 3 - 4)

เกี่ยวกับสาขาวิชาชีพที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ เปิดสอนนั้นเดิมทีเดิยมีเพียงไม่กี่สาขาวิชา และเปิดสอนอยู่ในวงแคบ ๆ เช่น สาขาวิชา แพทย์แผนโบราณ ก่อสร้าง โหราศาสตร์ เวทมนตร์คาถา ศิลปป้องกันตัว ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2532) ต่อมาได้มีการพัฒนาและขยาย สาขาวิชาชีพในแขนงต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและ ตลาดแรงงาน แต่สาขาวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ยังไม่มี การจัดเป็นหมวดหมู่ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2531 กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้จัด สาขาวิชาต่าง ๆ ออกเป็น 6 กลุ่มวิชาใหญ่ ๆ ด้วยกัน ได้แก่ (ลวดดี โหธิลิตา. 2532 : 18 - 21)

1. กลุ่มวิชาภาษา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และสาขาวิชาภาษาซิกซ์
2. กลุ่มวิชาพาณิชย์ ได้แก่ สาขาวิชาพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ การบัญชี พาณิชย ชวเลขและเลขานุการ ธุรกิจ มัคคุเทศก์ การนำเข้าและส่งออก การโรงแรม การขาย การบิน กฎหมาย และสาขาวิชาการธนาคาร
3. กลุ่มวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่ สาขาวิชาช่างวิทยุโทรทัศน์ลอนซ์บรณนต์ ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างฝีมือ ช่างตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมยานิภา ช่างวิดีโอ ช่างกลึง ช่างเชื่อมโลหะ ช่างมอเตอร์ไซด์ และสาขาวิชา ช่างแท่นพิมพ์
4. กลุ่มวิชาคหกรรม ได้แก่ สาขาวิชาช่างตัดเสื้อ ช่างเสริมสวย คหกรรม ผลมเครื่องคิม และสาขาวิชาแม่บ้าน
5. กลุ่มวิชาศิลปะ ได้แก่ สาขาวิชาศิลปะ ถ่ายรูป การฝีมือ วาดเขียน ศิลป ป้องกันตัว และสาขาวิชาออกแบบตกแต่ง
6. กลุ่มวิชาอื่น ๆ ได้แก่ สาขาวิชาวิเคราะห์อัญมณี เกษตร โหราศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์ และสาขาวิชารักษาคความปลอดภัย

สาขาวิชาต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ มีสาขาวิชาที่มีผู้สนใจมากที่สุดในแต่ละกลุ่มวิชา คือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ นิพนธ์คดี ช่างวิทยุโทรทัศน์ ช่างตัดเสื้อผ้า ศิลป และสาขาวิชาวิเคราะห์อัญมณี

สถานการณ์จัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกกระบวน

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกกระบวนเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับการอาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 1 ถึงข้อ 6 ข้างต้น ส่วนด้านจำนวนผู้เรียนและจำนวนโรงเรียนของโรงเรียนประเภทนี้ ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวนผู้เรียนและจำนวนโรงเรียนในช่วงปีการศึกษา 2520 - 2531 พบว่า ในปีการศึกษา 2520 มีจำนวนผู้เรียนในโรงเรียนดังกล่าวเพียง 57,376 คน และมีจำนวนโรงเรียนเพียง 399 โรงเรียน (สถิติการศึกษาเอกชน. 2520 : 75) ต่อมาได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี 2526 คือ มีจำนวนผู้เรียนเพิ่มเป็น 144,018 คน และจำนวนโรงเรียนเพิ่มเป็น 505 โรงเรียน (สถิติการศึกษาเอกชน. 2526 : 25) และได้เพิ่มขึ้นอย่างมากในปี 2531 คือ จำนวนผู้เรียนได้เพิ่มขึ้น เป็น 153,251 คน และจำนวนโรงเรียนได้เพิ่มขึ้นเป็น 712 โรงเรียน (สถิติการศึกษาเอกชน. 2531) เมื่อเปรียบเทียบด้านจำนวนผู้เรียนและจำนวนโรงเรียนระหว่างปีการศึกษา 2520 กับปีการศึกษา 2531 พบว่า จำนวนผู้เรียนได้เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ส่วนจำนวนโรงเรียนได้เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว

จากการเพิ่มทั้งด้านจำนวนผู้เรียนและจำนวนโรงเรียนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ความต้องการทางการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา ประเภทการศึกษานอกกระบวน มีสูงขึ้นเรื่อย ๆ และมีแนวโน้มว่าในอนาคตความต้องการการศึกษาประเภทนี้จะมีสูงยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3 งานวิจัยด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนในสถาบันการศึกษานอกระบบโรงเรียน มีการจัดทำอยู่ที่ต่างประเทศและในประเทศ การศึกษาดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

ฮูล (Houle. 1961 : 15 - 16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ. 1960 พบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ (1) มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพหรือมาเรียนอย่างมีความหมาย โดยหวังที่จะนำความรู้ไปใช้กับหน้าที่การงานหรือในชีวิตประจำวัน (2) มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อนหรือเพื่อขจัดความเหงาโดยมิได้หวังที่จะนำความรู้ไปใช้กับปัญหาในชีวิตประจำวันแต่อย่างใด และ (3) มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมิได้หวังที่จะนำความรู้ไปใช้กับชีวิตประจำวันแต่อย่างใด

โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 - 26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือหรือแบบวัดการเข้าเรียนต่อ (Educational Participation Scale หรือ EPS) และนำไปทำการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยเขาได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้าน คือ (1) การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Social Relationships) (2) การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (External Expectation) (3) การประกอบอาชีพ (Professional Advancement) (4) การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ (Escape/Stimulation) (5) การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน (Social Welfare) และ (6) การเรียนเพื่อรู้ (Cognitive Interest) จากผลการ

วิจัยนี้ ชี้ให้เห็นว่า ผู้ใหญ่เข้าเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน และตัวแปรด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วย คือ ผู้ที่มีอายุน้อย มีแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง เพศชายมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง นอกจากนี้ผลของการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่เข้ามาเรียนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ อาจมีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งด้าน ต่อมาในปี 1971 โบเชียร์ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่เฉพาะในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้มีอายุน้อย มีแรงจูงใจด้านการทำงานความคาดหวังของผู้อื่นสูง ส่วนผู้ที่มีอายุมากมีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้สูง

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษ หรือ NIAE (National Institute for Adult Education, 1970) ได้ทำการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนสถานศึกษา พบว่า เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุจูงใจสำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) รองลงมาเพื่อต้องการนำความรู้ไปปรับปรุงตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้น เช่น กลุ่มแม่บ้าน (Captive Wives) รองลงมา ได้แก่ ต้องการเข้าร่วมสังคม (Social Motives) และส่วนเหตุผลอื่นมีอาทิเช่น มาเรียนเพราะมีเวลาว่างช่วงนั้นพอดี หรือสนใจในกิจกรรมนั้นเป็นพิเศษอยู่แล้ว เป็นต้น

ครอส และแวลลีย์ (Darkenwald & Merriam, 1982 : 128 - 130 ; citing Cross & Valley, 1982) ได้ศึกษาเหตุผลการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ทั้งที่กำลังจะเข้าเรียนและที่กำลังเรียนอยู่ โดยได้แบ่งเหตุผลในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ออกเป็น 9 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ (Knowledge Goal) (2) ด้านส่วนตัว (Personal Goal) (3) ด้านชุมชน (Community Goal) (4) ด้านศาสนา (Religious Goal) (5) ด้านสังคม (Social Goal) (6) ด้านการหนีความจำเจ (Escape Goal) (7) ด้านการทำตามกฎระเบียบ (Obligation Goal) (8) ด้านเพื่อทำหน้าที่ให้ดีขึ้น (Personal

Fullfilment) และ (9) ด้านเพื่อความรู้ในเชิงวัฒนธรรม (Cultural Knowledge Goal) สรุปผลของการศึกษาของ ครอส และวอลเลส์ พบว่า สำหรับผู้ที่กำลังจะเข้าเรียน มีเหตุผลในการเข้าเรียนด้านชุมชน ด้านส่วนตัว และด้านเพื่อความรู้ในระดับสูงสุด และมีเหตุผลในการเข้าเรียนด้านสังคม และด้านการหนีจากสภาพจำเจอยู่ในระดับต่ำสุด ส่วนผู้ที่กำลังเรียนอยู่ พบว่า อายุ เพศ และสถานภาพทางสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การเข้าเรียน โดยเฉพาะด้านเพศนั้น พบว่า เพศหญิงให้ความสำคัญกับเหตุผลด้านส่วนตัว ส่วนเพศชายให้ความสำคัญกับเหตุผลด้านเพื่อทำให้หน้าที่ดีขึ้น ด้านศาสนา และด้านการหนี จากความจำเจ ด้านอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุสูงให้ความสำคัญกับด้านความรู้ ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว และคนผิวดำให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว ด้านชุมชน และด้านความรู้เชิงวัฒนธรรม

✕ มอร์สเทน และสมาร์ท (Morstein & Smart, 1974 : 83 - 89) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า ผลของการศึกษาของเขาสอดคล้องกับ โบเชิร์ (1968) คือ ผู้มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในการเข้าเรียน ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง ส่วนเพศชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นสูง และเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการมีความรู้

รัตนา นุ่มไพศาล (2521 : 33 - 34) ได้สำรวจความต้องการในการเข้าเรียนในสถานศึกษาของผู้ใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ใหญ่เข้าเรียนต่อเพื่อต้องการความรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพอใจ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน เพื่อต้องการเป็นพ่อแม่ที่ดี เพื่อหางานใหม่ เพื่อต้องการเพื่อนใหม่ เพื่อต้องการประกาศนิষัตรหรือปริญญาบัตร เพื่อต้องการเข้าใจปัญหาสังคม เพื่อต้องการรู้สึกเป็นเจ้าของ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัวและเพื่อยกระดับการศึกษา ความต้องการเหล่านี้มีความสำคัญเรียงตามลำดับดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่ที่มีคนสนใจมากที่สุด ได้แก่ โปรแกรมงานอดิเรก และหลักสูตรการพักผ่อนหย่อนใจ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพได้รับความสนใจเป็นอันดับรองลงมา

ศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติ (National Center for Education Statistics, 1975) ของสหรัฐอเมริกาหรือที่เรียกว่า NCES ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุน้อย ผิวขาว มีระดับการศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจ และตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูง และทำงานประจำเกี่ยวกับการให้บริการสังคม (Human Services) ส่วนเพศไม่พบความสัมพันธ์ต่อการเข้าเรียนของผู้ใหญ่แต่อย่างใด

สำหรับในประเทศไทย มีผู้ศึกษาในเรื่องนี้ดังนี้ คือ

* ชาติรี อายวัญนะ (2518 : 80 - 81) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นเหตุให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในโรงเรียนสาธิตข้างเขตกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ เมื่อปีการศึกษา 2518 พบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาผู้ใหญ่คือ สมรสแล้ว มีความรู้ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพค้าขาย รับราชการ ทำไร่ ทำนา และองค์ประกอบที่เป็นเหตุให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าในหลักสูตรคือ มีความชอบ เป็นอาชีพที่หางานทำได้ง่าย เพื่อนำไปหารายได้พิเศษ เป็นอาชีพที่ทำรายได้ดี ใช้เงินทุนเรียนน้อย เพื่อนำไปเป็นอาชีพรอง ต้องการทราบลักษณะของวิชาชีพที่เรียน และต้องการนำเอาไปใช้ภายในครอบครัว

ลพัตรา เพชรสุทธิ (2518 : ๗ - ๘) ได้สำรวจความสนใจและความต้องการในการฝึกอบรมวิชาชีพของทหารเกณฑ์ที่สังกัดกองทัพบกในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพทั่วไปของทหารเกณฑ์เหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นโสด จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาจากครอบครัวขนาดปานกลาง มีอาชีพเกษตรกรรม มีเหตุผลในการเข้าเรียน คือ เห็นว่า เป็นความรู้ใหม่เพื่อนำไปประกอบอาชีพ เพื่อนำไปเป็นอาชีพรอง และระยะเวลาเรียนสั้นดี

ปราณี สุธีรนาทิก (2520 : 68) ได้ศึกษามุมหลังของผู้ใหญ่ระดับ 3 ในภาคปลาซของปีการศึกษา 2518 พบว่า ล้วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 17 - 19 ปี เป็นโสด มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 500 บาท มีความรู้ระดับชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 4 จบการศึกษามาแล้ว 6 - 10 ปี มาเรียนด้วยตนเอง และเหตุที่ทำให้มาเรียนคือ ไม่มีเงินทุนพอที่จะเรียนต่อในภาคปกติ และมีจุดหมาสเนื่องการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป

✍ อมรรวณ จามน้อยพรหม (2520 : 59) ได้ศึกษามูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สาขาสามัญระดับ 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สกลนคร พบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 16 - 20 ปี เป็นโสด มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท ส่วนใหญ่ได้จากบิดามารดา และยังคงอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีเหตุจูงใจในการเข้าเรียน คือ ต้องการความก้าวหน้า โดยนำความรู้ที่เรียนไปปรับปรุงงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันให้ดีขึ้น

✍ นุญสม พงษ์พันธ์ (2525 : 98) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา หลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นโสด มีอายุไม่เกิน 20 ปี มีความรู้ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยที่ทำให้เลือกเรียน คือ มีความชอบและรักในวิชาชีพที่เรียน ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียน และสามารถปฏิบัติได้ เป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้และความสามารถของตน สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ สังคมให้การยอมรับและให้ความสำคัญต่อวิชาชีพที่เรียน

✍ อัจฉรา กัลยาณชาติ (2525 : 98) ได้ศึกษาเหตุจูงใจของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สาขาสามัญระดับ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2523 พบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 16 - 20 ปี เป็นโสด มีรายได้เป็นของตนเองอยู่ในระหว่าง 1,000 - 1,500 บาทต่อเดือน และเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ คือ ต้องการประกาศนียบัตรเพื่อใช้ในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

★ **ณรงค์ เทียนส่อง (2526 : 24)** ได้ศึกษาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนในสถานศึกษา พบว่า ผู้ใหญ่มีเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อสร้างอนาคต เพื่อยกสถานภาพชีวิตของคนให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อความก้าวหน้าและเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ต้องการเป็นคนฉลาดเหมือนคนอื่น ๆ และต้องการเรียนให้สูงขึ้น

✍ **ประภาศรี มานะ (2528 : 102)** ได้ศึกษาลักษณะของผู้ตัดสินใจศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า เหตุผลของการเข้าเรียนต่อคือ เพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้

อนันต์ พงษ์สัตยา (2529 : 65) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนของผู้ไม่รู้หนังสือตามโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ จังหวัดน่าน พบว่า เหตุผลในการเข้าเรียนของผู้ไม่รู้หนังสือ คือ ต้องการอ่านออกเขียนได้ เห็นความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้ กำหนดผู้ใหญ่บ้านชักจูงให้มาเรียนและเห็นว่า เป็นการเรียนที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ✍

✳ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังที่ผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้แล้วนั้น สามารถสรุปเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาของผู้ใหญ่นั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุหรือองค์ประกอบด้านแรงจูงใจบางประการแตกต่างกันออกไป เช่น บางคนอาจมาเรียนเพื่อต้องการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น มาเรียนตามความคาดหวังของผู้อื่นมาเรียนเพื่อยกระดับความสามารถในอาชีพของตน มาเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงหนีจากสถานที่ที่เป็นอยู่ มาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนของตนและผู้อื่น และมาเรียนเพื่อความรู้ ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ คือ อายุ เพศ พื้นฐานการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ สาขาวิชาที่เรียน อาชีพที่ทำอยู่ในขณะนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเห็นคุณค่าของการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2532 ใน 4 สาขาวิชาคือ ภาษาอังกฤษ นิพนธ์คดี ช่างวิทยุโทรทัศน์ และช่างตัดเสื้อ รวมทั้งสิ้น 104,140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากประชากรข้างต้น จำนวน 745 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72 เปอร์เซ็นต์ ของประชากรการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน มีการดำเนินการตามลำดับดังนี้ คือ

1. กำหนดเขตที่ตั้งของโรงเรียน คือ การแบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครตามเกณฑ์ของกองปกครองและทะเบียนสำนักงานโยธาและแผนกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 3 เขต คือ เขตกรุงเทพมหานครชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก

1.1 เขตกรุงเทพมหานครชั้นใน ได้แก่ เขตพระนคร ป้อมปราบฯ ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ บางรัก ธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ ห้วยขวาง ดุสิต ญาไท และเขตราชเทวี รวม 12 เขต มีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบที่เปิดสอน 4 สาขาวิชาดังกล่าว จำนวน 180 โรงเรียน

1.2 เขตกรุงเทพมหานครชั้นกลาง ได้แก่ เขตภาษีเจริญ ราชบุรีบูรณะ บางเขน ดอนเมือง จตุจักร บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม นรชโยนง คลองเตย ประเวศ ยานนาวา สาทร บางคอแหลม บางกอกน้อย และเขตบางพลัด รวม 16 เขต มีโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนประเภทศึกษานอกระบบที่เปิดสอน 4 สาขาวิชาดังกล่าว จำนวน 94 โรงเรียน

1.3 เขตกรุงเทพมหานครชั้นนอก ได้แก่ เขตตลิ่งชัน หนองแขม หนองจอก มีนบุรี ลาดกระบัง บางขุนเทียน และเขตจอมทอง รวม 7 เขต มีโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนประเภทศึกษานอกระบบที่เปิดสอน 4 สาขาวิชาดังกล่าว จำนวน 4 โรงเรียน

เนื่องจากเขตกรุงเทพมหานครชั้นนอก มีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภท การศึกษานอกระบบเพียง 4 โรงเรียน และมีไม่ครบทั้ง 4 สาขาวิชา จึงได้ตัดเขตชั้นนอกนี้ ออกไป การเลือกกลุ่มตัวอย่างจึงเลือกมาจากเขตชั้นในกับเขตชั้นกลางเท่านั้น

2. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กำหนดจำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาละ 200 คน แล้วทำการเฉลี่ยจำนวนให้กระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ โดยเลือกเก็บข้อมูล โรงเรียนละ 20 คน ได้จำนวนโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูล และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา และพื้นที่

	เขตกทม. ชั้นใน		เขตกทม. ชั้นกลาง		รวม	
	จำนวนโรงเรียนที่เก็บข้อมูล(โรง)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนโรงเรียนที่เก็บข้อมูล(โรง)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนโรงเรียนที่เก็บข้อมูล(โรง)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ภาษาอังกฤษ	7	140	3	54	10	194
นิพนธ์คดี	5	97	4	88	9	185
ช่างวิทยุโทรทัศน์	6	118	2	63	8	181
ช่างตัดเสื้อ	7	140	3	45	10	185
รวม	25	495	12	250	37	745

จากตาราง 2 เก็บข้อมูลจากโรงเรียนเขตชั้นใน 25 โรงเรียน เขตชั้นกลาง 12 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมเป็น 745 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72 ของประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง มีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายและประเด็นของคำถาม

1.2 เขียนข้อคำถามตามประเด็นที่กำหนด เพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.4 นำไปทดลองหาคุณภาพโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ นิพนธ์คิด ช่างวิทยุโทรทัศน์ และสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ รวมทั้งสิ้น 120 คน

1.5 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ หลังจากที่ได้นำไปทดลองหาคุณภาพแล้ว เพื่อจัดทำเป็นฉบับจริง

2. ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ได้แก่ อายุ เพศ พื้นฐานทางครอบครัว พื้นฐานการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ และสาขาวิชาที่เรียน มีทั้งหมด 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษามีทั้งหมด 6 ด้าน รวม 60 ข้อ คือ

1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ตั้งแต่ข้อ 1 - 10
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ตั้งแต่ข้อ 11 - 21
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ตั้งแต่ข้อ 22 - 31
4. ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ตั้งแต่ข้อ 32 - 40
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	ตั้งแต่ข้อ 41 - 50
6. ด้านการเรียนเพื่อรู้	ตั้งแต่ข้อ 51 - 60

คำถามตอนที่ 2 นี้ จัดทำเป็นข้อคำถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ช่วงคะแนน ซึ่งหมายถึง ระดับของแรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษาเข้าเรียนเรียงกันจากระดับแรงจูงใจน้อยที่สุดไปถึงมากที่สุด และได้กำหนดการให้คะแนนแรงจูงใจในการเข้าเรียนแต่ละระดับเป็นดังนี้คือ

5	หมายถึง มากที่สุด
4	หมายถึง มาก
3	หมายถึง ปานกลาง
2	หมายถึง น้อย
1	หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี แบ่งเป็นคำถามด้านความคิดเห็นส่วนหนึ่ง และด้านข้อเสนอแนะส่วนหนึ่ง

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติจากประธานและกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์เรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เฉพาะผู้ที่เรียนใน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ นิพนธ์คดี ช่างวิทยุโทรทัศน์ และสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ จำนวน 120 คน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามข้างต้นมาตรวจหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและเป็นรายด้านโดยวิธีของครอนบัค (Cronbach, 1970 : 161) ซึ่งใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยให้สูตร t - test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของ เอ็ดเวิร์ด (Edward, 1960 : 104) ซึ่งได้ผลดังแสดงในตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดลองเครื่องมือ

ด้านของแรงจูงใจ	ค่าความเชื่อมั่น	ค่าอำนาจจำแนก	
		รายชื่อ	เฉลี่ย
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	0.880	2.59-6.70	4.71
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	0.881	1.90-9.41	5.31
3. การประกอบอาชีพ	0.802	2.57-6.56	4.79
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	0.740	2.80-7.14	4.21
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	0.869	2.66-7.39	5.42
6. การเรียนเพื่อรู้	0.826	2.24-5.96	3.81
เฉลี่ยทั้งฉบับ	0.936	4.73	4.71

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้าน มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระหว่าง 0.740 ถึง 0.880 และเมื่อคิดเฉลี่ยทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.936 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่เพียงพอสำหรับการวิจัยครั้งนี้ สำหรับค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.90 ถึง 9.41 และเมื่อคิดเฉลี่ยทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อเท่ากับ 4.73

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากนักจิตวิทยาไปยังติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ช่วยแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลได้ครบแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดมาใส่รหัสลงในแบบฟอร์มสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อ

1. หาค่าร้อยละของแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ แบบวัดแรงจูงใจทั้ง 6 ด้าน

เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับของแรงจูงใจ และเพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และ t-test

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการประมวลคำตอบที่คล้ายคลึงกันไว้ด้วยกัน แล้วนำเสนอเรียงตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันใน
ความหมาย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

X	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Square
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งเป็น 4 ตอน เรียงตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเป็นรายข้อ

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม แยกเป็น 9
ตอนย่อยดังนี้

- 3.1 เปรียบเทียบตามระดับอายุ
- 3.2 เปรียบเทียบตามความแตกต่างระหว่างเพศ
- 3.3 เปรียบเทียบตามพื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา
- 3.4 เปรียบเทียบตามอาชีพของบิดามารดา
- 3.5 เปรียบเทียบตามพื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา
- 3.6 เปรียบเทียบตามความแตกต่างทางสถานภาพการสมรส
- 3.7 เปรียบเทียบตามอาชีพของนักศึกษา
- 3.8 เปรียบเทียบตามระดับรายได้
- 3.9 เปรียบเทียบตามสาขาวิชาที่เรียน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษา

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ข้อมูลด้านอายุ เพศ
พื้นฐานการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา สถานภาพการสมรส อาชีพและรายได้ของ
นักศึกษาและสาขาวิชาที่เรียน ได้นำแสดงในตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนทั้งหมด	745	100.00
1. <u>อายุ</u>		
ต่ำกว่า 18 ปี	130	17.40
18 - 35 ปี	537	76.90
35 ปีขึ้นไป	42	5.60
2. <u>เพศ</u>		
ชาย	307	41.20
หญิง	438	58.80
3. <u>พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา</u>		
ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น	439	58.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย - อนุปริญญา	215	28.90
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	91	12.20
4. <u>อาชีพของบิดามารดา</u>		
วิชาชีพ	138	18.50
ค้าขาย	259	34.80
บริการ	38	5.10
ประกอบอาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	6.10
ผู้ใช้แรงงาน	214	28.70
อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ แม่บ้านและผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	48	6.40

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
5. <u>พื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา</u>		
ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น	311	41.70
มัธยมศึกษาตอนปลาย - อนุปริญญา	300	40.30
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	134	18.00
6. <u>สถานภาพการสมรส</u>		
โสด	611	82.00
สมรส	134	18.00
7. <u>อาชีพของนักศึกษา</u>		
วิชาชีพ	64	8.20
ค้าขาย	79	9.90
บริการ	94	12.60
ประกอบอาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	13.00
ผู้ใช้แรงงาน	104	14.00
อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพกับ นักเรียนและนักศึกษา	315	42.30
8. <u>รายได้ต่อเดือน</u>		
ต่ำกว่า 2,000 บาท	335	45.00
2,000 - 5,000 บาท	272	36.50
5,000 - 7,000 บาท	84	11.30
7,000 - 10,000 บาท	22	3.00
ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	32	4.30

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
9. สาขาวิชาที่เรียน		
ภาษาอังกฤษ	194	26.00
นิพนธ์คดี	185	24.80
ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	24.30
ช่างตัดเสื้อ	185	24.80

จากตาราง 4 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีทั้งสิ้น 745 คนสรุปได้ดังนี้

1. ด้านอายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.90 รองลงมาได้แก่ ต่ำกว่า 18 ปี มีร้อยละ 17.40 และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 5.60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. ด้านเพศ เป็นเพศชายร้อยละ 58.80 และเพศหญิงร้อยละ 41.20
3. ด้านพื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา จำนวนมากที่สุด สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มีร้อยละ 58.90 รองลงมาได้แก่ ระหว่างมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญา มีร้อยละ 28.90 และผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีร้อยละ 12.20
4. ด้านอาชีพของบิดามารดา จำนวนมากที่สุดประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมาได้แก่ ผู้ใช้แรงงานร้อยละ 28.70 ทำงานในระดับวิชาชีพ มีร้อยละ 18.50 กลุ่มแม่บ้านและผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีร้อยละ 6.40 ผู้ประกอบอาชีพระดับแรงงานฝีมือ มีร้อยละ 6.10 และอาชีพบริการ มีร้อยละ 5.10 ตามลำดับ

5. ด้านพื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา ผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ คิดเป็นร้อยละ 41.70 และ 40.30 ตามลำดับ เหลือออกนั้นเป็นผู้จบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีร้อยละ 18.00

6. ด้านสถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 82.00 ที่เหลือเพียงร้อยละ 18.00 เป็นผู้สมรสแล้ว

7. ด้านอาชีพของนักศึกษา ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพกับยังเป็นนักเรียนและนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.30 รองลงมาได้แก่ อาชีพผู้ใช้แรงงาน มีร้อยละ 14.00 ผู้ที่ประกอบอาชีพระดับแรงงานฝีมือ มีร้อยละ 13.00 ประกอบอาชีพบริการมีร้อยละ 12.60 ค้าขาย ร้อยละ 9.90 และทำงานในระดับวิชาชีพ มีร้อยละ 8.20

8. ด้านรายได้ กลุ่มที่มีมากที่สุด ได้แก่ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท มีร้อยละ 36.50 ระหว่าง 5,000 - 7,000 บาท มีร้อยละ 11.30 และตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป กับระหว่าง 7,000 - 10,000 บาท มีร้อยละ 4.30 และ 3.00 ตามลำดับ

9. สาขาวิชาที่เรียน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 สาขาวิชา มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ สาขาภาษาอังกฤษ มีร้อยละ 26.00 สาขาวิชานิพนธ์คิด ร้อยละ 24.80 สาขาวิชาช่างตัดเสื้อ ร้อยละ 24.80 และสาขาวิชาช่างวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 24.30 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตอนที่ 2 : ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเป็นรายชื่อ

การนำเสนอค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ที่นำเสนอในตอนนี้ ได้เสนอแรงจูงใจทั้ง 6 ด้านรวมในตารางเดียวกัน เพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบระหว่างแรงจูงใจเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยถือค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจระหว่าง 1.00 - 2.33 เป็นแรงจูงใจระดับต่ำ 2.34 - 3.67 เป็นแรงจูงใจระดับปานกลาง และ 3.68 - 5.00 เป็นแรงจูงใจระดับสูง ดังรายละเอียดในตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อและรายด้าน

ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{x}	S
<u>ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น</u>		
1. ต้องการมีเพื่อน	2.86	1.17
2. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ	3.01	1.23
3. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ	3.17	1.14
4. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ	2.24	1.19
5. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา	3.38	1.20
6. ต้องการขยายวงการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น	3.57	1.12
7. เพื่อขจัดความเหงา	2.51	1.24
8. ต้องการได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ	3.52	1.10

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{x}	S
9. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่	3.25	1.14
10. มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาที่เรียน	3.75	1.14
เฉลี่ยด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.13	0.80
<u>ด้านการทำความคาดหวังของผู้อื่น</u>		
11. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน	2.59	1.46
12. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน	3.44	1.32
13. ญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน	2.74	1.30
14. เพื่อนร่วมงานสนับสนุนให้มาเรียน	2.24	1.19
15. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน	2.43	1.31
16. เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษ	1.93	1.21
17. ผู้ที่ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน	2.51	1.34
18. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ	1.89	1.10
19. สมาชิกในชุมชนที่อาศัยอยู่สนับสนุนให้มาเรียน	2.11	1.24
20. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	3.82	1.14
21. การโฆษณาของสถาบันที่เรียนอยู่น่าสนใจ	2.95	1.24
เฉลี่ยด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.60	0.80

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S
ด้านการประกอบอาชีพ		
22. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น	3.96	1.24
23. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน	3.08	1.47
24. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก	3.86	1.30
25. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง	3.05	1.26
26. เพื่อนำความรู้ไปหาเป็นรายได้พิเศษ	3.44	1.34
27. เพื่อเปลี่ยนงานใหม่	2.81	1.48
28. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป	3.65	1.35
29. เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาชีพต่อไปถ้ามีความจำเป็น	3.89	1.14
30. เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ	3.70	1.29
31. เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี	3.75	1.32
เฉลี่ยด้านการประกอบอาชีพ	3.52	0.82
ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่		
32. รู้สึกเบื่อหน่ายต่อสภาพความจำเจที่บ้าน	2.36	1.32
33. ต้องการได้ออกนอกบ้านเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ	2.46	1.28
34. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน	1.87	1.14
35. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน	1.85	1.12
36. เพื่อลดความตึงเครียดทางอารมณ์	2.33	1.28
37. เพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	2.26	1.35

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S
38. ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ	4.11	0.99
39. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยนหรือย้ายงานในหน้าที่เดิม	2.70	1.43
40. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.13	1.05
เฉลี่ยด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	2.67	0.76
ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน		
41. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้	3.11	1.28
42. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการมีอาชีพหรือมีรายได้พิเศษ	2.83	1.32
43. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว	3.42	1.34
44. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสถานที่ทำงาน	2.90	1.41
45. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหาด้านอาชีพ	2.88	1.32
46. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ว่างงาน	2.74	1.29
47. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา	2.91	1.29
48. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่	2.95	1.36
49. ต้องการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้บุคคลทั่วไปโดยการจัดตั้งเป็นชมรมหรือศูนย์ฝึกวิชาชีพ	2.44	1.29
50. ปรรายงานที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชีพ	2.47	0.98
เฉลี่ยด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	2.87	0.95

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S
<u>ด้านการเรียนเพื่อรู้</u>		
51. มีความสนใจในวิชานี้	4.14	0.98
52. ปรารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้	4.15	0.92
53. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน	3.88	1.06
54. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่นี้	4.03	1.01
55. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด	4.14	1.00
56. ต้องการความรู้ใหม่ ๆ	4.26	0.91
57. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน	3.89	1.05
58. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้	3.30	1.38
59. รู้ถึงคุณค่าของการศึกษา	4.20	0.97
60. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและน่าสนใจ	4.01	1.05
เฉลี่ยด้านการเรียนเพื่อรู้	4.00	0.75
เฉลี่ยทั้ง 6 ด้าน	3.13	0.61

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา ตามที่เสนอใน
ตาราง 5 สรุปได้ดังนี้

1. ระดับแรงจูงใจรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน

ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านเท่ากับ 3.13 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเพียงด้านเดียว คือ ด้านการเรียนเพื่อรู้ ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนอีก 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1.1 การประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.52$)
- 1.2 การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.15$)
- 1.3 การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($\bar{X} = 2.87$)
- 1.4 การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ($\bar{X} = 2.67$)
- 1.5 การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.60$)

2. ระดับแรงจูงใจเมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ

ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนทั้งหมด 60 ข้อ พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 33 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เหลือ 18 ข้ออยู่ในระดับสูง และอีก 9 ข้ออยู่ในระดับต่ำ ดังต่อไปนี้

- 2.1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มี 18 ข้อ เรียงลำดับดังนี้
 - 2.1.1 ต้องการความรู้ใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.26$)
 - 2.1.2 รู้ถึงคุณค่าของการศึกษา ($\bar{X} = 4.20$)
 - 2.1.3 ประารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้

($\bar{X} = 4.15$)

- 2.1.4 ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด

($\bar{X} = 4.14$)

- 2.1.5 มีความสนใจในวิชานี้ ($\bar{X} = 4.14$)
- 2.1.6 ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 4.13$)
- 2.1.7 ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.11$)
- 2.1.8 ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ ($\bar{X} = 4.03$)

- 2.1.9 เป็นวิชาที่ทำทาสความสามารถและน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.01$)
- 2.1.10 เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.96$)
- 2.1.11 เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาชีพต่อไป ถ้ามีความจำเป็น
($\bar{X} = 3.89$)
- 2.1.12 มีความสุขใจเมื่อได้เรียน ($\bar{X} = 3.89$)
- 2.1.13 เป็นวิชาที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน
($\bar{X} = 3.88$)
- 2.1.14 เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก ($\bar{X} = 3.86$)
- 2.1.15 วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน
($\bar{X} = 3.82$)
- 2.1.16 มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาที่เรียน
($\bar{X} = 3.75$)
- 2.1.17 เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี
($\bar{X} = 3.75$)
- 2.1.18 เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ
($\bar{X} = 3.70$)
- 2.2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 33 ข้อ เรียงลำดับดังนี้
- 2.2.1 เมื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป ($\bar{X} = 3.65$)
- 2.2.2 ต้องการขยายวงการศึกษาติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
($\bar{X} = 3.57$)
- 2.2.3 ต้องการได้บุคคลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ
($\bar{X} = 3.52$)
- 2.2.4 สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน ($\bar{X} = 3.44$)
- 2.2.5 เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ ($\bar{X} = 3.44$)
- 2.2.6 เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว ($\bar{X} = 3.42$)

- 2.2.7 ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.38$)
- 2.2.8 ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้ ($\bar{X} = 3.30$)
- 2.2.9 ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่ ($\bar{X} = 3.25$)
- 2.2.10 ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ ($\bar{X} = 3.17$)
- 2.2.11 เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่สนใจที่จะเรียนในวิชานี้

($\bar{X} = 3.11$)

- 2.2.12 เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.08$)
- 2.2.13 เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง ($\bar{X} = 3.05$)
- 2.2.14 ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = 3.01$)
- 2.2.15 การโฆษณาของสถาบันที่เรียนอยู่น่าสนใจ ($\bar{X} = 2.95$)
- 2.2.16 เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ ($\bar{X} = 2.95$)
- 2.2.17 เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา

($\bar{X} = 2.91$)

- 2.2.18 เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสถานที่ทำงาน ($X = 2.90$)
- 2.2.19 เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหาด้านอาชีพ

($\bar{X} = 2.88$)

- 2.2.20 ต้องการมีเพื่อน ($\bar{X} = 2.86$)
- 2.2.21 เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการมีอาชีพรองหรือมี

รายได้พิเศษ ($\bar{X} = 2.83$)

- 2.2.22 เพื่อเปลี่ยนงานใหม่ ($\bar{X} = 2.81$)
- 2.2.23 ญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.74$)
- 2.2.24 เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ว่างงาน ($\bar{X} = 2.74$)
- 2.2.25 เพื่อจะได้โอนเปลี่ยนหรือย้ายงานในหน้าที่เดิม ($\bar{X} = 2.70$)
- 2.2.26 ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.59$)

2.2.27 เพื่อขจัดความเหงา ($\bar{X} = 2.51$)

2.2.28 ผู้ที่ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน
($\bar{X} = 2.51$)

2.2.29 ปราบปรามที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชั้น ($\bar{X} = 2.47$)

2.2.30 ต้องการได้ออกนอกบ้านเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ
($\bar{X} = 2.46$)

2.2.31 ต้องการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้บุคคลทั่วไปโดยการจัดตั้งเป็น
ชมรมหรือศูนย์ฝึกวิชาชั้น ($\bar{X} = 2.44$)

2.2.32 ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.43$)

2.2.33 รู้สึกเบื่อหน่ายต่อสภาพความจำเจที่บ้าน ($\bar{X} = 2.36$)

2.3 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ มี 9 ข้อ เรียงลำดับดังนี้

2.3.1 เพื่อลดความตึงเครียดทางอารมณ์ ($\bar{X} = 2.93$)

2.3.2 เพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.26$)

2.3.3 ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 2.24$)

2.3.4 เพื่อนร่วมงานสนับสนุนให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.24$)

2.3.5 สมาชิกในชุมชนที่อาศัยอยู่สนับสนุนให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.11$)

2.3.6 เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษ ($\bar{X} = 1.93$)

2.3.7 ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.89$)

2.3.8 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน ($\bar{X} = 1.87$)

2.3.9 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน ($\bar{X} = 1.85$)

ตอนที่ 3 : การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทศึกษานอกระบบ จำแนกตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ เพศ พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา พื้นฐานการศึกษา สถานภาพ การสมรส อาชีพ และรายได้ของนักศึกษา และสาขาวิชาที่เรียน ในแต่ละตัวแปร แยกเนื้อหาสำหรับเปรียบเทียบเป็น 6 ด้านของแรงจูงใจคือ (1) การติดต่อลัทธิกับผู้อื่น (2) การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (3) การประกอบอาชีพ (4) การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ (5) การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และ (6) การเรียนเพื่อรู้

การวิเคราะห์ในตอนที่ 3 แบ่งออกเป็น 9 ตอนย่อย จาก 3.1 - 3.9 ดังต่อไปนี้

3.1 เปรียบเทียบตามระดับอายุ

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับอายุคือ นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี 18 - 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษามีระดับอายุต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแยกเสนอเป็น 2 ตาราง คือ ตาราง 6 เสนอค่าสถิติพื้นฐาน และตาราง 7 เสนอผลการเปรียบเทียบ โดยใช้ F - test

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ
นักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	ช่วงอายุ	สถิติพื้นฐาน		
		N	X	S
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ต่ำกว่า 18 ปี	130	3.22	0.78
	18 - 35 ปี	573	3.12	0.81
	35 ปีขึ้นไป	42	2.92	0.73
	เฉลี่ย	745	3.13	0.80
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ต่ำกว่า 18 ปี	130	2.62	0.73
	18 - 35 ปี	573	2.62	0.81
	35 ปีขึ้นไป	42	2.36	0.74
	เฉลี่ย	745	2.60	0.80
3. การประกอบอาชีพ	ต่ำกว่า 18 ปี	130	3.46	0.88
	18 - 35 ปี	573	3.54	0.79
	35 ปีขึ้นไป	42	3.35	0.93
	เฉลี่ย	745	3.52	0.82

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	ช่วงอายุ	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ต่ำกว่า 18 ปี	130	2.73	0.69
	18 - 35 ปี	573	2.73	0.77
	35 ปีขึ้นไป	42	2.48	0.76
	เฉลี่ย	745	2.72	0.76
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ต่ำกว่า 18 ปี	130	2.95	0.93
	18 - 35 ปี	573	3.00	0.95
	35 ปีขึ้นไป	42	2.65	0.90
	เฉลี่ย	745	2.97	0.95
6. การเรียนเพื่อรู้	ต่ำกว่า 18 ปี	130	3.94	0.83
	18 - 35 ปี	573	4.00	0.72
	35 ปีขึ้นไป	42	3.81	0.81
	เฉลี่ย	745	3.98	0.75

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	ช่วงอายุ	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
รวมทั้ง 6 ด้าน	ต่ำกว่า 18 ปี	130	3.15	0.61
	18 - 35 ปี	573	3.17	0.61
	35 ปีขึ้นไป	42	2.93	0.59
	เฉลี่ย	745	3.15	0.61

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.8437	1.4218	2.2183
	ภายในกลุ่ม	742	475.5947	0.6410	
	รวม	744	478.4384		
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.5820	1.2910	2.0326
	ภายในกลุ่ม	742	471.2681	0.6351	
	รวม	744	473.8501		

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.0584	1.0292	1.5463
	ภายในกลุ่ม	742	493.8832	0.6656	
	รวม	744	495.9417		
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	2.4923	1.2461	2.1504
	ภายในกลุ่ม	742	429.9874	0.5759	
	รวม	744	432.4797		
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.6358	2.3179	2.5975
	ภายในกลุ่ม	742	662.1218	0.8923	
	รวม	744	666.7575		
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.7685	0.8843	1.5910
	ภายในกลุ่ม	742	412.3958	0.5558	
	รวม	744	414.1643		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.2291	1.1149	3.0125*
	ภายในกลุ่ม	742	274.5117	3.700	
	รวม	744	276.7401		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 7 อธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาค่า F เป็นรายด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ระดับอายุไม่ได้ส่งผลทำให้ระดับแรงจูงใจเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. เมื่อพิจารณาค่า F ของแรงจูงใจในการเข้าเรียนทั้ง 6 ด้านโดยส่วนรวมพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.0125$)^{*} จึงนำไปทดสอบเพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ ต่อไป ดังแสดงในตาราง 8 ต่อไปนี้

ตาราง 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้าน ของนักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกัน

กลุ่มอายุ	\bar{x}	35 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 18 ปี	18-35 ปี
		2.9313	3.1535	3.1700
35 ปีขึ้นไป	2.9313	-	0.2222 [*]	0.2387 [*]
ต่ำกว่า 18 ปี	3.1535		-	0.0165
18 - 35 ปี	3.1700			-

^{*}มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี และที่ต่ำกว่า 18 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบตามความแตกต่างระหว่างเพศ

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มตามเพศ คือ นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง การเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ผลการเปรียบเทียบได้แสดงในตาราง 9 ดังต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยใช้ t-test

ด้านของแรงจูงใจ	ชาย (N = 307)		หญิง (N = 438)		t
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
	1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.17	0.81	3.10	
2. ด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	2.61	0.76	2.60	0.82	0.14
3. ด้านการประกอบอาชีพ	3.48	0.82	3.55	0.82	-1.07
4. ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	2.69	0.79	2.74	0.74	-0.94
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	3.13	0.91	2.86	0.96	3.80*
6. ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.96	0.74	4.00	0.75	-0.81
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.17	0.60	3.14	0.62	0.68

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบในตาราง 9 อธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียวคือ การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($t = 3.80$)** ที่เหลืออีก 5 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับด้านที่แตกต่างกันคือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนนั้น เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย จะพบว่า นักศึกษาชาย ($\bar{X} = 3.13$) มีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนสูงกว่านักศึกษาหญิง ($\bar{X} = 2.86$)

3.3 เปรียบเทียบตามพื้นฐานการศึกษาของบิตามารดา

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ตามพื้นฐานการศึกษาของบิตามารดา คือ (1) กลุ่มที่บิตามารดามีพื้นฐานการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น (2) ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญา และ (3) ตั้งแต่ปริญาตรีขึ้นไป และการเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่บิตามารดามีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแยกเสนอเป็น 2 ตาราง คือ ตาราง 10 เสนอค่าสถิติพื้นฐาน และตาราง 11 เสนอผลการเปรียบเทียบ โดยใช้ F-test

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ
นักศึกษาที่บัณฑิตามารดา มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	พื้นฐานทางการศึกษา ของบัณฑิตามารดา	N	สถิติพื้นฐาน	
			\bar{X}	S
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ประถม-มัธยมต้น	439	3.08	0.78
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	215	3.22	0.80
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91	3.14	0.87
	เฉลี่ย	745	3.13	0.80
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ประถม-มัธยมต้น	439	2.57	0.78
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	215	2.71	0.87
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91	2.51	0.67
	เฉลี่ย	745	2.60	0.80
3. การประกอบอาชีพ	ประถม-มัธยมต้น	439	3.48	0.81
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	215	3.59	0.83
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91	3.51	0.78
	เฉลี่ย	745	3.52	0.82

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	พื้นฐานทางการศึกษา ของบิดามารดา	N	สถิติพื้นฐาน	
			\bar{X}	S
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ประถม-มัธยมต้น	439	2.67	0.73
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	215	2.82	0.81
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91	2.73	0.75
	เฉลี่ย	745	2.72	0.76
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ประถม-มัธยมต้น	439	2.98	0.95
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	215	3.02	0.98
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91	2.78	0.81
	เฉลี่ย	745	2.97	0.95
6. การเรียนเพื่อรู้	ประถม-มัธยมต้น	439	3.98	0.71
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	215	3.97	0.76
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91	4.02	0.87
	เฉลี่ย	745	3.98	0.75

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	พื้นฐานทางการศึกษา		สถิติพื้นฐาน	
	ของบิดามารดา	N	\bar{X}	S
รวมทั้ง 6 ด้าน	ประถม-มัธยมต้น	439	3.13	0.59
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	215	3.22	0.64
	ปริญญาตรีขึ้นไป	91	3.12	0.61
	เฉลี่ย	745	3.15	0.61

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่บิดามารดามีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อลัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.9336	1.4669	2.2888
	ภายในกลุ่ม	742	475.5049	0.6408	
	รวม	744	478.4384		
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.6512	1.8256	2.8809
	ภายในกลุ่ม	742	470.1989	0.6337	
	รวม	744	473.8501		

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.7065	0.8533	1.2810
	ภายในกลุ่ม	742	494.2350	0.6661	
	รวม	744	495.9417		
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	3.2850	1.6425	2.8395
	ภายในกลุ่ม	742	429.1946	0.5784	
	รวม	744	432.4797		
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.7308	1.8654	2.0876
	ภายในกลุ่ม	742	663.0267	0.8936	
	รวม	744	666.7575		
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.2001	1.0010	0.1794
	ภายในกลุ่ม	742	413.9642	0.5579	
	รวม	744	414.1643		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.3809	0.6903	1.8601
	ภายในกลุ่ม	742	275.3601	0.3711	
	รวม	744	276.7407		

ผลการทดสอบในตาราง 11 เมื่อพิจารณาค่า F ทั้งการทดสอบเป็นรายด้านและรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า พื้นฐานการศึกษาของบิดามารดาไม่ได้ส่งผลทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาต่างกัน

3.4 เปรียบเทียบตามอาชีพของบิดามารดา

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 6 กลุ่ม ตามอาชีพของบิดามารดา เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแยกเสนอเป็น 2 ตาราง คือ ตาราง 12 เสนอค่าสถิติพื้นฐาน และตาราง 13 เสนอผลการเปรียบเทียบโดยใช้ F -test

ตาราง 12 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน
ของนักศึกษาที่ติดตามราคาประกอบอาชีพต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของนิสิตตามราคา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
1. การติดต่อสัมพันธ์กับ ผู้อื่น	วิชาชีพ	138	3.14	0.86
	ค้าขาย	259	3.13	0.78
	บริการ	38	3.13	0.93
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	3.08	0.65
	ผู้ใช้แรงงาน	214	3.13	0.77
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านและ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ)	48	3.06	0.90
	เฉลี่ย	745	3.13	0.80
2. การทำตามความคาด หวังของผู้อื่น	วิชาชีพ	138	2.66	0.88
	ค้าขาย	259	2.65	0.82
	บริการ	38	2.54	0.66
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	2.52	0.80
	ผู้ใช้แรงงาน	214	2.59	0.75
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านและ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ)	48	2.37	0.70
	เฉลี่ย	745	2.60	0.80

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของบิดามารดา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
3. การประกอบอาชีพ	วิชาชีพ	138	3.57	0.79
	ค้าขาย	259	3.50	0.84
	บริการ	38	3.61	0.95
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	3.46	0.64
	ผู้ใช้แรงงาน	214	3.52	0.79
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านและ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ)	48	3.47	0.94
	เฉลี่ย	745	3.52	0.82
4. การหนีจากสภาพที่ เป็นอยู่	วิชาชีพ	138	2.70	0.76
	ค้าขาย	259	2.76	0.76
	บริการ	38	2.70	0.80
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	2.74	0.72
	ผู้ใช้แรงงาน	214	2.69	0.76
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านและ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ)	48	2.68	0.81
	เฉลี่ย	275	2.72	0.76

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของบิดามารดา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	วิชาชีพ	138	2.70	0.76
	ค้าขาย	259	2.76	0.76
	บริการ	38	2.70	0.80
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	2.74	0.72
	ผู้ใช้แรงงาน	214	2.69	0.76
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านและ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ)	48	2.68	0.81
	เฉลี่ย	745	2.99	0.95
6. การเรียนเพื่อรู้	วิชาชีพ	138	4.00	0.81
	ค้าขาย	259	3.93	0.74
	บริการ	38	4.10	0.83
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	4.07	0.78
	ผู้ใช้แรงงาน	214	4.02	0.68
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านและ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ)	48	3.92	0.76
	เฉลี่ย	745	3.98	0.75

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของบิดามารดา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
รวมทั้ง 6 ด้าน	วิชาชีพ	138	3.17	0.67
	ค้าขาย	259	3.16	0.60
	บริการ	38	3.14	0.70
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	48	3.10	0.51
	ผู้ใช้แรงงาน	214	3.17	0.57
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านและ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ)	48	3.05	0.66
	เฉลี่ย	745	3.15	0.61

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ
แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	5	0.3244	0.0649	0.1003
	ภายในกลุ่ม	739	478.1140	0.6470	
	รวม	744	478.4384		
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	5	4.0694	0.8139	1.2803
	ภายในกลุ่ม	739	469.7807	0.6357	
	รวม	744	473.8501		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.0145	0.2029	0.3030
	ภายในกลุ่ม	739	494.9272	0.6697	
	รวม	744	495.9417		
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	5	0.8663	0.1733	0.2966
	ภายในกลุ่ม	739	431.6134	0.5841	
	รวม	744	432.4797		
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5	7.8250	1.5650	1.7552
	ภายในกลุ่ม	739	658.9326	.8917	
	รวม	744	666.7575		

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	5	2.0184	0.4037	0.7238
	ภายในกลุ่ม	739	412.1459	0.5575	
	รวม	744	414.1643		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	5	0.7633	0.1527	0.4088
	ภายในกลุ่ม	739	275.7407	0.3734	
	รวม	744	276.7407		

ผลการทดสอบในตาราง 13 เมื่อพิจารณาค่า F ทั้งการทดสอบเป็นรายด้านและรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า อาชีพของบิดามารดาไม่ได้ส่งผลทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาต่างกัน

3.5 เปรียบเทียบตามพื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษออกเป็น 3 กลุ่ม ตามพื้นฐานการศึกษา คือ นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา และตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป การเปรียบเทียบในตอนนี้ เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษามีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแยกเสนอเป็น 2 ตาราง คือ ตาราง 14 เสนอค่าสถิติพื้นฐานและตาราง 15 เสนอผลการเปรียบเทียบ โดยใช้ F - test

ตาราง 14 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ
นักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	พื้นฐานทางการศึกษา ของบัณฑิตามารดา	N	สถิติพื้นฐาน	
			\bar{X}	S
1. การติดต่อลัทธิกับผู้อื่น	ประถม-มัธยมต้น	311	3.16	0.75
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	300	3.19	0.83
	ปริญญาตรีขึ้นไป	134	2.89	0.81
	เฉลี่ย	745	3.13	0.80
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ประถม-มัธยมต้น	311	2.65	0.80
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	300	2.60	0.73
	ปริญญาตรีขึ้นไป	134	2.49	0.80
	เฉลี่ย	745	2.60	0.80
3. การประกอบอาชีพ	ประถม-มัธยมต้น	311	3.50	0.82
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	300	3.55	0.82
	ปริญญาตรีขึ้นไป	134	3.48	0.80
	เฉลี่ย	745	3.52	0.82

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	พื้นฐานทางการศึกษา ของบิดามารดา		สถิติพื้นฐาน	
		N	\bar{X}	S
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ประถม-มัธยมต้น	311	2.71	0.78
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	300	2.75	0.78
	ปริญญาตรีขึ้นไป	134	2.65	0.69
	เฉลี่ย	745	2.72	0.76
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ประถม-มัธยมต้น	311	3.06	0.97
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	300	2.98	0.92
	ปริญญาตรีขึ้นไป	134	2.74	0.92
	เฉลี่ย	745	2.97	0.95
6. การเรียนเพื่อรู้	ประถม-มัธยมต้น	311	4.01	0.74
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	300	3.99	0.74
	ปริญญาตรีขึ้นไป	134	3.91	0.77
	เฉลี่ย	745	3.98	0.75

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	พื้นฐานทางการศึกษา ของบิดามารดา	N	สถิติพื้นฐาน	
			\bar{X}	S
รวมทั้ง 6 ด้าน	ประถม-มัธยมต้น	311	3.18	0.61
	มัธยมปลาย-อนุปริญญา	300	3.18	0.61
	ปริญญาตรีขึ้นไป	134	3.03	0.10
	เฉลี่ย	745	3.15	0.61

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อลัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	8.9482	4.4741	7.0711**
	ภายในกลุ่ม	742	469.4902	0.6327	
	รวม	744	378.4384		
2. การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.3700	1.1850	1.8649
	ภายในกลุ่ม	742	471.4801	0.6354	
	รวม	744	473.8501		

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.6940	0.3470	0.5199
	ภายในกลุ่ม	742	495.2477	0.6674	
	รวม	744	495.9417		
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.9449	0.4724	0.8120
	ภายในกลุ่ม	742	431.5348	0.5816	
	รวม	744	432.4797		
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	9.4144	4.7072	5.3134**
	ภายในกลุ่ม	942	657.3432	0.8859	
	รวม	744	666.7575		
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.0081	0.5041	0.9052
	ภายในกลุ่ม	742	413.1562	0.5568	
	รวม	744	414.1643		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.5044	1.2722	3.4426*
	ภายในกลุ่ม	742	274.1964	0.3695	
	รวม	744	276.7407		

* p < .05

** p < .01

ผลการทดสอบในตาราง 15 อธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาการทดสอบค่า F เป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($F = 7.0711$)^{**} และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($F = 5.3134$)^{**} ที่เหลืออีก 4 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อพิจารณารวมทั้ง 6 ด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.4426$)^{*}

สำหรับด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้นำไปตรวจสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ ดังแสดงในตาราง 16, 17 และ 18 ดังต่อไปนี้

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนักศึกษา
ที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน

กลุ่มพื้นฐานการศึกษา	\bar{X}	ระดับสูง	ระดับต้น	ระดับกลาง
		2.8948	3.1617	3.1940
ระดับสูงคือปริญญาตรีขึ้นไป	2.8948	-	0.2669	0.2992*
ระดับต้นคือประถม-มัธยมต้น	3.1617		-	0.0323
ระดับกลางคือมัธยมปลาย-อนุปริญญา	3.1940			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีวุฒิ
การศึกษาอยู่ในระดับกลางคือ ชั้นมัธยมปลาย - อนุปริญญา กับระดับต้นคือ ชั้นประถม -
มัธยมต้น มีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูงกว่ากลุ่ม
ที่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับสูงคือ ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนของ
นักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน

กลุ่มพื้นฐานการศึกษา	\bar{x}	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ
		2.7410	2.9790	3.0572
ระดับสูงคือปริญญาตรีขึ้นไป	2.7410	-	0.2380	0.3162*
ระดับกลางคือมัธยมปลาย-อนุปริญญา	2.9790		-	0.0782*
ระดับต้นคือประถม-มัธยมต้น	3.0572			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีวุฒิ
การศึกษาอยู่ในระดับต้นคือ ชั้นประถม - มัธยมต้น กับระดับกลางคือ ชั้นมัธยมปลาย -
อนุปริญญา มีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
สูงกว่ากลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูงคือ ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษาที่มีพื้นฐาน
การศึกษาต่างกัน

กลุ่มพื้นฐานการศึกษา	\bar{X}	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ
		3.0289	3.1785	3.1834
ระดับสูงคือปริญญาตรีขึ้นไป	3.0289	-	0.1496*	0.1545*
ระดับกลางคือมัธยมปลาย-อนุปริญญา	3.1785		-	0.0049
ระดับต้นคือประถม-มัธยมศึกษา	3.1834			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษา 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีวุฒิ
การศึกษาอยู่ในระดับต้นคือ ชั้นประถม - มัธยมต้น กับระดับกลางคือ มัธยมปลาย -
อนุปริญญา มีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านสูงกว่ากลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูง
คือ ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 เปรียบเทียบตามความแตกต่างทางสถานภาพการสมรส

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสถานภาพการสมรส คือ นักศึกษาที่เป็นโสดและนักศึกษาที่สมรส การเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 19 ดังต่อไปนี้

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน โดยใช้ t-test

ด้านของแรงจูงใจ	โสด		สมรส		t
	N=611		N=134		
	\bar{X}	s	\bar{X}	s	
1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.16	0.81	3.00	0.77	2.13*
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.64	0.74	2.44	0.80	3.72**
3. ด้านการประกอบอาชีพ	3.54	0.82	3.41	0.82	1.65
4. ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	2.73	0.76	2.66	0.78	0.98
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	2.99	0.93	2.85	1.02	1.60
6. ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.99	0.75	3.98	0.75	0.14
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.18	0.61	3.05	0.61	2.07*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ผลการทดสอบในตาราง 19 อธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($t = 2.13$)^{*} และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($t = 2.72$)^{**} ที่เหลืออีก 4 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อพิจารณารวมทั้ง 6 ด้าน พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.07$)^{*} เมื่อนำค่าเฉลี่ยมาพิจารณา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจของนักศึกษาที่เป็นโสดสูงกว่านักศึกษาที่สมรสแล้ว ($\bar{X} = 3.18$ และ 3.05 ตามลำดับ)

สำหรับด้านที่แตกต่างกันทั้ง 2 ด้านนั้น เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยประกอบ สรุปได้ว่า นักศึกษาที่เป็นโสด มีค่าเฉลี่ยของระดับแรงจูงใจสูงกว่านักศึกษาที่สมรสทั้ง 2 ด้านคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.16$ และ 2.99) และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.64$ และ 2.44)

3.7 เปรียบเทียบตามอาชีพของนักศึกษา

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 6 กลุ่มตามอาชีพ การเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแยกเสนอเป็น 2 ตาราง คือ ตาราง 20 เสนอค่าสถิติพื้นฐานและตาราง 21 เสนอผลการเปรียบเทียบ โดยใช้ F-test

ตาราง 20 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ
นักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
1. การติดต่อล้มหน้ากับ ผู้อื่น	วิชาชีพ	61	3.06	0.91
	ค้าขาย	74	3.19	0.75
	บริการ	94	3.15	0.75
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	3.24	0.72
	ผู้ใช้แรงงาน	104	3.95	0.75
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ ประกอบอาชีพกับนักเรียน และนักศึกษา)	315	3.14	0.84
	เฉลี่ย	745	3.13	0.80
2. การทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น	วิชาชีพ	61	2.65	0.84
	ค้าขาย	74	2.73	0.91
	บริการ	94	2.60	0.84
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	2.76	0.84
	ผู้ใช้แรงงาน	104	2.50	0.65
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ ประกอบอาชีพกับนักเรียน และนักศึกษา)	315	2.55	0.65
	เฉลี่ย	745	2.60	0.80

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
3. การประกอบอาชีพ	วิชาชีพ	61	3.68	0.77
	ค้าขาย	74	3.49	0.89
	บริการ	94	3.70	0.76
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	3.65	0.77
	ผู้ใช้แรงงาน	104	3.42	0.82
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักเรียนและนักศึกษา)	315	3.43	0.82
	เฉลี่ย	745	3.52	0.82
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	วิชาชีพ	61	2.93	0.91
	ค้าขาย	74	2.74	0.83
	บริการ	94	2.68	0.69
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	2.83	0.75
	ผู้ใช้แรงงาน	104	2.57	0.70
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักเรียนและนักศึกษา)	315	2.70	0.75
	เฉลี่ย	745	2.72	0.76

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	วิชาชีพ	61	3.15	1.08
	ค้าขาย	74	2.98	1.01
	บริการ	94	2.83	0.93
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	2.40	0.93
	ผู้ใช้แรงงาน	104	2.81	0.79
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ ประกอบอาชีพกับนักเรียน และนักศึกษา)	315	2.89	0.92
	เฉลี่ย	745	2.97	0.95
6. การเรียนเพื่อรู้	วิชาชีพ	61	3.87	0.74
	ค้าขาย	74	3.84	0.71
	บริการ	94	4.00	0.80
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	4.10	0.70
	ผู้ใช้แรงงาน	104	3.87	0.74
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ ประกอบอาชีพกับนักเรียน และนักศึกษา)	315	4.04	0.75
	เฉลี่ย	745	3.98	0.75

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	อาชีพของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
รวมทั้ง 6 ด้าน	วิชาชีพ	61	3.22	0.68
	ค้าขาย	74	3.16	0.64
	บริการ	94	3.16	0.58
	อาชีพระดับแรงงานฝีมือ	97	3.33	0.62
	ผู้ใช้แรงงาน	104	3.02	0.54
	อื่น ๆ (ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ ประกอบอาชีพกับนักเรียน และนักศึกษา)	315	3.12	0.60
	เฉลี่ย	745	3.15	0.61

ตาราง 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ
แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับ ผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	5	4.8937	0.9787	1.5274
	ภายในกลุ่ม	739	473.5448	0.6408	
	รวม	744	478.4384		
2. การทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	5	5.5797	1.1159	1.7611
	ภายในกลุ่ม	739	468.2704	0.6337	
	รวม	744	473.8501		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	10.1240	2.0248	3.0800**
	ภายในกลุ่ม	739	485.8176	0.6574	
	รวม	744	495.9417		
4. การหนีจากสภาพที่ เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	5	6.5137	1.3027	2.2601*
	ภายในกลุ่ม	739	425.9657	0.5764	
	รวม	744	432.4797		
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5	25.9426	5.1885	5.9835**
	ภายในกลุ่ม	739	640.8150	0.8671	
	รวม	744	666.7575		

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	5	5.9716	1.1943	2.1622
	ภายในกลุ่ม	739	408.1927	0.5524	
	รวม	744	414.1643		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	5	5.4144	1.0829	2.9494*
	ภายในกลุ่ม	739	271.3264	0.3672	
	รวม	744	276.7407		

* $p < .05$ ** $p < .01$

ผลการทดสอบในตาราง 21 อธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาการทดสอบค่า F เป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้าน คือ ด้านประกอบอาชีพ ($F = 3.0800$)** ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ($F = 2.2601$)* และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($F = 5.9835$)** ที่เหลืออีก 3 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อพิจารณารวมทั้ง 6 ด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.9494$)*

สำหรับด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้นำไปตรวจสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ ดังแสดงในตาราง 22, 23, 24 และ 25 ดังต่อไปนี้

ตาราง 22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่
ประกอบอาชีพต่างกัน

กลุ่มอาชีพ	\bar{x}	ผู้ใช้แรงงาน อื่น ๆ ค้าขาย อาชีพระดับ วิชาชีพ บริการ แรงงาน ฝีมือ					
		3.4212	3.4331	3.4865	3.6557	3.6836	3.7021
ผู้ใช้แรงงาน	3.4212	-	0.0119	0.0653	0.2345	0.2624	0.2809
อื่น ๆ	3.4331		-	0.0534	0.2226*	0.2505	0.2690*
ค้าขาย	3.4865			-	0.1692	0.1971	0.2156
อาชีพระดับ แรงงานฝีมือ	3.6557				-	0.0279	0.0464
วิชาชีพ	3.6836					-	0.0185
บริการ	3.7021						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษา 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ประกอบอาชีพบริการกับผู้ที่ประกอบอาชีพระดับแรงงานฝีมือ มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูงกว่ากลุ่มที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักเรียนและนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ของนักศึกษา
ที่ประกอบอาชีพต่างกัน

กลุ่มอาชีพ	\bar{x}	ผู้ใช้แรงงาน บริการ อื่น ๆ ค้าขาย อาชีพระดับ วิชาชีพ แรงงาน ฝีมือ					
		2.5663	2.6819	2.6981	2.7405	2.8289	2.9262
ผู้ใช้แรงงาน	2.5663	-	0.1156	0.1318	0.1742	0.2626	0.3599*
บริการ	2.6819		-	0.0162	0.0586	0.1470	0.2442
อื่น ๆ	2.6981			-	0.0424	0.1308	0.2281
ค้าขาย	2.7405				-	0.0884	0.1857
อาชีพระดับ แรงงานฝีมือ	2.8289					-	0.0973
วิชาชีพ	2.9262						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในระดับ
วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่สูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพ
ผู้ใช้แรงงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัย
สำคัญ

ตาราง 24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนของ
นักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน

กลุ่มอาชีพ	\bar{X}	ผู้ใช้แรงงาน บริการ อื่น ๆ ค้าขาย วิชาชีพ อาชีพระดับ แรงงาน ฝีมือ					
		2.8125	2.8266	2.8937	2.9797	3.1508	3.3959
ผู้ใช้แรงงาน	2.8125	-	0.0141	0.0812	0.1672	0.3383	0.5834*
บริการ	2.8266		-	0.0671	0.1531	0.3242	0.5693*
อื่น ๆ	2.8937			-	0.0860	0.2571	0.5022*
ค้าขาย	2.9797				-	0.1711	0.4162*
วิชาชีพ	3.1508					-	0.2451
อาชีพระดับ แรงงานฝีมือ	3.3959						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 24 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพระดับ
แรงงานฝีมือ มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนสูงกว่านักศึกษาอีก
4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน กลุ่มที่ประกอบอาชีพบริการ กลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้
ประกอบอาชีพกับนักเรียนและนักศึกษา และกลุ่มที่ประกอบอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพ
ต่างกัน

กลุ่มอาชีพ	X̄	ผู้ใช้แรงงาน อื่น ๆ บริการ ค้าขาย วิชาชีพ อาชีพระดับ แรงงาน ฝีมือ					
		3.0211	3.1255	3.1608	3.1608	3.2246	3.3302
ผู้ใช้แรงงาน	3.0211	-	0.1044	0.1397	0.1397	0.2035	0.3091*
อื่น ๆ	3.1255		-	0.0353	0.0353	0.0991	0.2047
บริการ	3.1608			-	-	0.0638	0.1694
ค้าขาย	3.1608				-	0.0638	0.1694
วิชาชีพ	3.2246					-	0.1056
อาชีพระดับ แรงงานฝีมือ	3.3302						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 25 พบว่านัยสำคัญเพียงคู่เดียวคือ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพระดับแรงงานฝีมือ มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพกับนักเรียนและนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3.8 เปรียบเทียบตามระดับรายได้ของนักศึกษา

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 5 กลุ่ม ตามระดับรายได้ต่อเดือน คือ นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท ระหว่าง 2,000- 5,000 บาท 5,000 - 7,000 บาท 7,000 - 10,000 บาท และตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป การเปรียบเทียบแรงจูงใจแยกเป็น 6 ด้าน ตามที่ระบุไว้แล้วข้างต้น และการเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษามีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแยกเสนอเป็น 2 ตาราง คือ ตาราง 26 เสนอค่าสถิติพื้นฐาน และตาราง 27 เสนอผลการเปรียบเทียบ โดยใช้ F-test

ตาราง 26 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษามีรายได้ต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	รายได้ต่อเดือนของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
1. การติดต่อสัมพันธ์	<u>รายได้ต่ำ</u>			
	ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท	335	3.18	0.80
	ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท	272	3.07	0.83
	<u>รายได้ปานกลาง</u>			
	5,000-7,000 บาท	84	3.08	0.80
	<u>รายได้สูง</u>			
	สูงคือ 7,000-10,000 บาท	22	3.00	0.55
	ค่อนข้างสูงมาก 10,000 บาท			
	ขึ้นไป	32	3.20	0.75
	เฉลี่ย	745	3.13	0.80

ตาราง 26 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	รายได้ต่อเดือนของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
2. การทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น	<u>รายได้ต่ำ</u>			
	ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท	335	2.58	0.82
	ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท	272	2.64	0.82
	<u>รายได้ปานกลาง</u>			
	5,000-7,000 บาท	84	2.61	0.80
	<u>รายได้สูง</u>			
	สูงคือ 7,000-10,000 บาท	22	2.36	0.84
	ค่อนข้างสูงมาก 10,000 บาท ขึ้นไป	32	2.68	0.90
	เฉลี่ย	745	2.60	0.80
	3. การประกอบอาชีพ	<u>รายได้ต่ำ</u>		
ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท		335	3.43	0.82
ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท		272	3.60	0.79
<u>รายได้ปานกลาง</u>				
5,000-7,000 บาท		84	3.60	0.77
<u>รายได้สูง</u>				
สูงคือ 7,000-10,000 บาท		22	3.35	0.87
ค่อนข้างสูงมาก 10,000 บาท ขึ้นไป		32	3.70	0.97
เฉลี่ย		745	3.52	0.82

ตาราง 26 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	รายได้ต่อเดือนของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
4. การหนีจากสภาพ ที่เป็นอยู่	<u>รายได้ต่ำ</u>			
	ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท	335	2.67	0.74
	ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท	272	2.71	0.75
	<u>รายได้ปานกลาง</u>			
	5,000-7,000 บาท	84	2.88	0.82
	<u>รายได้สูง</u>			
	สูงคือ 7,000-10,000 บาท	22	2.60	0.74
	ค่อนข้างสูงมาก 10,000 บาท ขึ้นไป	32	2.89	0.89
	เฉลี่ย	745	2.72	0.76
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	<u>รายได้ต่ำ</u>			
	ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท	335	3.00	0.91
	ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท	272	2.97	0.97
	<u>รายได้ปานกลาง</u>			
	5,000-7,000 บาท	84	2.90	0.99
	<u>รายได้สูง</u>			
	สูงคือ 7,000-10,000 บาท	22	2.67	0.89
	ค่อนข้างสูงมาก 10,000 บาท ขึ้นไป	32	3.05	0.91
	เฉลี่ย	745	3.97	0.95

ตาราง 26 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	รายได้ต่อเดือนของนักศึกษา	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
6. การเรียนเพื่อรู้	<u>รายได้ต่ำ</u>			
	ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท	335	4.00	0.77
	ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท	272	3.98	0.73
	<u>รายได้ปานกลาง</u>			
	5,000-7,000 บาท	84	3.98	0.73
	<u>รายได้สูง</u>			
	สูงคือ 7,000-10,000 บาท	22	3.84	0.59
	ค่อนข้างสูงมาก 10,000 บาท			
	ขึ้นไป	32	3.99	0.82
	เฉลี่ย	745	3.98	0.75
รวมทั้ง 6 ด้าน	<u>รายได้ต่ำ</u>			
	ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท	335	3.14	0.59
	ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท	272	3.16	0.63
	<u>รายได้ปานกลาง</u>			
	5,000-7,000 บาท	84	3.18	0.63
	<u>รายได้สูง</u>			
	สูงคือ 7,000-10,000 บาท	22	2.29	0.50
	ค่อนข้างสูงมาก 10,000 บาท			
	ขึ้นไป	32	3.25	0.62
	เฉลี่ย	745	3.15	0.61

ตาราง 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจ
ในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	4	2.5729	0.6432	1.0002
	ภายในกลุ่ม	740	475.8656	0.6431	
	รวม	744	478.4384		
การทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	4	2.0241	0.5060	0.7937
	ภายในกลุ่ม	740	471.8259	0.6376	
	รวม	744	473.8501		
การระบอขออาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	6.5990	1.6498	2.4948*
	ภายในกลุ่ม	740	489.3426	0.6613	
	รวม	744	495.9417		
การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	4	4.4020	1.1005	1.8024
	ภายในกลุ่ม	740	428.0777	0.5785	
	รวม	744	432.4797		
การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.7237	0.6809	0.7588
	ภายในกลุ่ม	740	664.0338	0.8973	
	รวม	744	666.7575		

ตาราง 27 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	4	0.5604	0.1401	0.2507
	ภายในกลุ่ม	740	413.6039	0.5589	
	รวม	744	414.1643		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.1290	0.2823	0.7579
	ภายในกลุ่ม	740	275.6117	0.3724	
	รวม	744	276.7407		

* $p < .05$

ผลการทดสอบในตาราง 27 อธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาการทดสอบค่า F เป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการประกอบอาชีพ ($F = 2.4948$)^{*} ที่เหลืออีก 5 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เมื่อพิจารณารวมทั้ง 6 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้นำไปตรวจสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัววิธีของ นิวแมน-คูลล์ ดังแสดงในตาราง 28 ดังต่อไปนี้

ตาราง 28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มี
รายได้ต่างกัน

ระดับรายได้/เดือน	\bar{x}	รายได้ สูง	รายได้ ต่ำมาก	รายได้ ต่ำ	รายได้ ปานกลาง	รายได้ค่อนข้าง สูงมาก
		3.3545	3.4290	3.5982	3.5988	3.7000
รายได้สูงคือ 7,000-10,000 บาท	3.3545	-	0.0745	0.2437	0.2443	0.3455
รายได้ต่ำมากคือต่ำกว่า 2,000 บาท	3.4290		-	0.1692	0.1698	0.2710
รายได้ต่ำคือ 2,000-5,000 บาท	3.5982			-	0.0006	0.1018
รายได้ปานกลางคือ 5,000- 7,000 บาท	3.5988				-	0.1012
รายได้ค่อนข้างสูงมากคือ 10,000 บาทขึ้นไป	3.7000					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีรายได้น้อย คือ นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้น้อย คือ นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3.9 เปรียบเทียบตามสาขาวิชาที่เรียน

การเปรียบเทียบในตอนนี้ ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มตามสาขาวิชาที่เรียนคือ นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ นิพนธ์คดี ข่างวิทยุ-โทรทัศน์ และช่างตัดเสื้อ การเปรียบเทียบแรงจูงใจ แยกเป็น 6 ด้าน ตามที่ระบุไว้แล้วในข้างต้น และการเปรียบเทียบในตอนนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่างกัน" ในการเปรียบเทียบแยกเสนอเป็น 2 ตารางคือ ตาราง 29 เสนอค่าสถิติพื้นฐาน และตาราง 30 เสนอผลการเปรียบเทียบ โดยใช้ F-test

ตาราง 29 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของ นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
1. การติดต่อลัมพันธ์ กับผู้อื่น	ภาษาอังกฤษ	194	3.18	0.82
	นิพนธ์คดี	185	2.97	0.82
	ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	3.20	0.83
	ช่างตัดเสื้อ	185	3.15	0.72
	เฉลี่ย	745	3.13	0.81
2. การทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น	ภาษาอังกฤษ	194	2.53	0.78
	นิพนธ์คดี	185	2.62	0.77
	ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	2.63	0.82
	ช่างตัดเสื้อ	185	2.66	0.81
	เฉลี่ย	745	2.60	0.80

ตาราง 29 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
3. การประกอบอาชีพ	ภาษาอังกฤษ	194	3.50	0.86
	นิพนธ์คดี	185	3.35	0.85
	ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	3.60	0.79
	ช่างตัดเสื้อ	185	3.63	0.73
	เฉลี่ย	745	3.52	0.81
4. การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ภาษาอังกฤษ	194	2.69	0.78
	นิพนธ์คดี	185	2.62	0.70
	ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	2.67	0.80
	ช่างตัดเสื้อ	185	2.89	0.73
	เฉลี่ย	745	2.72	0.76
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	ภาษาอังกฤษ	194	2.76	0.91
	นิพนธ์คดี	185	2.71	0.88
	ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	3.30	0.95
	ช่างตัดเสื้อ	185	3.12	0.93
	เฉลี่ย	745	2.97	0.95

ตาราง 29 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน	สถิติพื้นฐาน		
		N	\bar{X}	S
6. การเรียนเพื่อรู้	ภาษาอังกฤษ	194	3.94	0.76
	นิเทศศาสตร์	185	3.88	0.89
	ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	4.05	0.74
	ช่างตัดเสื้อ	185	4.08	0.67
	เฉลี่ย	745	3.98	0.75
รวมทั้ง 6 ด้าน	ภาษาอังกฤษ	194	3.10	0.61
	นิเทศศาสตร์	185	3.02	0.61
	ช่างวิทยุโทรทัศน์	181	3.24	0.63
	ช่างตัดเสื้อ	185	3.25	0.56
	เฉลี่ย	745	3.15	0.61

ตาราง 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับ
แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	6.0192	2.0004	3.1471*
	ภายในกลุ่ม	741	472.4192	0.6375	
	รวม	744	478.4384		
2. การทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	1.5952	0.5317	0.8343
	ภายในกลุ่ม	741	472.2549	0.6373	
	รวม	744	473.8501		
3. การประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.4666	2.8222	4.2900**
	ภายในกลุ่ม	741	487.4750	0.6579	
	รวม	744	495.9417		
4. การหนีจากสภาพที่ เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	3	8.3129	2.7710	4.8407**
	ภายในกลุ่ม	741	424.1668	0.5724	
	รวม	744	432.4797		
5. การนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3	44.0219	14.6740	17.4607**
	ภายในกลุ่ม	741	622.7356	0.8404	
	รวม	744	666.7575		

ตาราง 30 (ต่อ)

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. การเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	4.7916	1.5972	2.8911 [*]
	ภายในกลุ่ม	741	409.3727	0.5525	
	รวม	744	414.1643		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	6.7365	2.2455	6.1627 ^{**}
	ภายในกลุ่ม	741	270.0041	0.3644	
	รวม	744	276.7407		

^{*} p < .05

^{**} p < .01

ผลการทดสอบในตาราง 30 อธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาการทดสอบค่า F เป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบทุกด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($F = 3.1471$)^{*} ด้านการประกอบอาชีพ ($F = 4.2900$)^{**} ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ($F = 4.8407$)^{**} ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($F = 4.4607$)^{**} และด้านการเรียนเพื่อรู้ ($F = 2.8911$)^{*} ที่เหลืออีก 1 ด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อพิจารณารวมทั้ง 6 ด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 6.1627$)^{*}

สำหรับด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้นำไปตรวจสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลล์ ดังแสดงในตาราง 31, 32, 33, 34, 35 และ 36 ดังต่อไปนี้

ตาราง 31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนักศึกษา
ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

กลุ่มที่เรียนสาขาวิชา	\bar{x}	นิมฟ์ติด ช่างตัดเสื้อ ภาษาอังกฤษ ช่างวิทยุโทรทัศน์			
		2.9730	3.1524	3.1814	3.1989
นิมฟ์ติด	2.9730	-	0.1794*	0.2084*	0.2259*
ช่างตัดเสื้อ	3.1524		-	0.0290	0.0465
ภาษาอังกฤษ	3.1814			-	0.0175
ช่างวิทยุโทรทัศน์	3.1989				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 31 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษา 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ ภาษาอังกฤษ และช่างวิทยุโทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูงกว่า กลุ่มที่เรียนสาขาวิชานิมฟ์ติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

กลุ่มที่เรียนสาขาวิชา	\bar{X}	นิมฟ์ติด ภาษาอังกฤษ ช่างวิทยุโทรทัศน์ ช่างตัดเสื้อ			
		3.3535	3.5000	3.5994	3.6270
นิมฟ์ติด	3.3535	-	0.1465	0.2459*	0.2785*
ภาษาอังกฤษ	3.5000		-	0.0994	0.1270
ช่างวิทยุโทรทัศน์	3.5994			-	0.0276
ช่างตัดเสื้อ	3.6270				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 32 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษา 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เรียนสาขาวิชาช่างวิทยุโทรทัศน์กับช่างตัดเสื้อ มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูงกว่ากลุ่มที่เรียนสาขาวิชานิมฟ์ติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ของนักศึกษา
ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

กลุ่มที่เรียนสาขาวิชา	\bar{x}	นิมิตต์ ช่างวิทยุโทรทัศน์ ภาษาอังกฤษ ช่างตัดเสื้อ			
		2.6173	2.6696	2.6881	2.8957
นิมิตต์	2.6183	-	0.0523	0.0708	0.2784 ^a
ช่างวิทยุโทรทัศน์	2.6696		-	0.0185	0.2261 ^a
ภาษาอังกฤษ	2.6881			-	0.2076 ^a
ช่างตัดเสื้อ	2.8957				-

^a มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 33 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ
มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่สูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิมิตต์
ช่างวิทยุโทรทัศน์ และภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการนำความรู้ไป
ช่วยเหลือชุมชนของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

กลุ่มที่เรียนสาขาวิชา	\bar{x}	นิม့်ติด			
		ภาษาอังกฤษ	ช่างตัดเสื้อ	ช่างวิทยุโทรทัศน์	
		2.7130	2.7634	3.1184	3.2978
นิม့်ติด	2.7130	-	0.0504	0.4054 [*]	0.5840 [*]
ภาษาอังกฤษ	2.7634		-	0.3550 [*]	0.5344 [*]
ช่างตัดเสื้อ	3.1184			-	0.1794
ช่างวิทยุโทรทัศน์	3.2978				-

^{*} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 34 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษา 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อกับกลุ่มที่เรียนสาขาวิชาช่างวิทยุโทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนสาขาวิชานิม့်ติดและภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการเรียนเพื่อรู้ของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

กลุ่มที่เรียนสาขาวิชา	\bar{x}	นิมิตัด ภาษาอังกฤษ ช่างวิทยุโทรทัศน์ ช่างตัดเสื้อ			
		3.8775	3.9410	4.0479	4.0765
นิมิตัด	3.8775				
ภาษาอังกฤษ	3.9410				
ช่างวิทยุโทรทัศน์	4.0479				
ช่างตัดเสื้อ	4.0769				

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 35 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือความแตกต่างระหว่างสาขาวิชาที่เรียน ไม่ได้ส่งผลทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้แตกต่างกัน

ตาราง 36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้าน ของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

กลุ่มที่เรียนสาขาวิชา	\bar{x}	นิมิตต์ ภาษาอังกฤษ ช่างวิทยุโทรทัศน์ ช่างตัดเสื้อ			
		3.0256	3.1009	3.2379	3.2545
นิมิตต์	3.0256	-	0.0753	0.2123 [*]	0.2289 [*]
ภาษาอังกฤษ	3.1009		-	0.1370 [*]	3.1536 [*]
ช่างวิทยุโทรทัศน์	3.2379			-	0.0166
ช่างตัดเสื้อ	3.2545				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบในตาราง 36 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษา 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เรียนสาขาวิชาโทรทัศน์กับช่างตัดเสื้อ มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจรวมทั้ง 6 ด้านสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชา นิมิตต์และภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 : ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ที่ได้จากแบบสอบถาม ปลายเปิด สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็นคือ (1) ข้อคิดเห็นที่แสดงถึงความพึงพอใจ เมื่อได้เข้ามาเรียน และ (2) ข้อคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ

4.1 ข้อคิดเห็นที่แสดงถึงความพึงพอใจเมื่อได้เข้ามาเรียน

ข้อคิดเห็นที่แสดงถึงความพึงพอใจเมื่อได้เข้ามาเรียนมีทั้งสิ้น 1,440 คำตอบ โดยจำแนกออกได้ 8 ข้อ ดังแสดงในตาราง 37

ตาราง 37 ข้อคิดเห็นที่แสดงถึงความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ

ข้อคิดเห็นที่แสดงถึงความพึงพอใจ	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1. ครูผู้สอนให้ความเป็นกันเองและให้ความเอาใจใส่ เป็นอย่างดี	301	20.90
2. การลงทะเบียนเรียนมีความสะดวกดีมาก	278	19.30
3. บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เครียดมีความสนุกสนาน	256	17.78
4. หลักสูตรและเนื้อหามีความเข้มข้น ทำให้มีความ มั่นใจว่าเมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้	207	14.38
5. วิธีการวัดผลไม่เข้มงวดจนเกินไป ทำให้รู้สึกสบายใจ	184	12.78
6. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมดี	101	7.01
7. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรและเนื้อหาน่าสนใจ	59	4.10
8. มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	54	3.75
รวม	1,440	100.00

จากตาราง 37 เป็นข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงความรู้สึกพึงพอใจเมื่อได้
เข้ามาเรียน ซึ่งแยกได้เป็น 8 ข้อ ข้อที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือ ครูผู้สอนให้ความเป็นกันเอง
และให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดี รองลงมาได้แก่ การลงทะเบียนเรียนมีความสะดวก
ดีมาก บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เครียด มีความสนุกสนาน หลักสูตรและเนื้อหาความเข้มข้น

ทำให้มีความมั่นใจว่า เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ วิธีการวัดผลไม่เข้มงวดจนเกินไป ทำให้รู้สึกสบายใจ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมดี การประชาสัมพันธ์หลักสูตรและเนื้อหาที่น่าสนใจ และมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพตามลำดับ

4.2 ข้อคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ

ข้อคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ มีทั้งสิ้น 1,626 คำตอบ โดยจำแนกออกไป 4 ข้อ ดังแสดงในตาราง 38

ตาราง 38 ข้อคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ

ข้อคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะ	จำนวน คำตอบ	ร้อยละ
1. ควรมีการปรับค่าใช้จ่ายในการเรียนให้น้อยลงกว่านี้	336	37.92
2. ควรให้สวัสดิการแก่นักศึกษามากกว่านี้	207	23.36
3. ควรมีการสนับสนุนนักศึกษามากกว่านี้	181	20.43
4. ควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา	162	18.29
รวม	886	100.00

จากตาราง 38 เป็นข้อคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ซึ่งแยกได้เป็น 4 ข้อ ข้อที่มี
ผู้ตอบมากที่สุด คือ ควรมีการปรับค่าใช้จ่ายในการเรียนให้น้อยลงกว่านี้ รองลงมาได้แก่
ควรให้สวัสดิการแก่นักศึกษามากกว่านี้ ควรมีการสนับสนุนนักศึกษามากกว่านี้ และควรมี
การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปที่อยู่นอกระบบโรงเรียน การจัดการศึกษาดังกล่าว พบว่า มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อการพัฒนาประเทศ ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้นั้น จำเป็นต้องทราบถึงสาเหตุจูงใจของการเข้ามาเรียน รวมทั้งลักษณะส่วนตัวของผู้เรียนเสียให้ชัดเจนพอ การศึกษาเรื่องนี้จึงมุ่งตรงสอบถามข้อมูลใน 2 ประเด็นนี้ ซึ่งจะให้ประโยชน์โดยตรงแก่ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาประเภทนี้ เพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ตั้งความมุ่งหมายเป็น 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2533 ใน 4 สาขาวิชา คือ ภาษาอังกฤษ นิพนธ์คดี ช่างวิทยุโทรทัศน์ และช่างตัดเสื้อ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 104,140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มมาจากประชากรข้างต้นใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ 194 คน นิพนธ์คดี 185 คน ช่างวิทยุโทรทัศน์ 181 คน และช่างตัดเสื้อ 185 คน รวมทั้งสิ้น 745 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72 ของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 อันดับคะแนน ครอบคลุมองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ (1) การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (2) การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (3) การประกอบอาชีพ (4) การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ (5) การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และ (6) การเรียนเพื่อรู้ และตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอก
ระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 34 แห่ง ให้ช่วยแจกและรวบรวมแบบสอบถามให้แก่
กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 800 ฉบับ ได้รับกลับคืนในสภาพที่
สมบูรณ์ 745 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.13 ของที่แจกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ✓

นำข้อมูลที่ได้อำนาจวิเคราะห์ในเชิงสถิติโดยการคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ซึ่งได้แก่
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน แล้วทำการเปรียบเทียบ
ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test หรือ F-test
แล้วแต่กรณี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ
76.90 มีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี รองลงมาร้อยละ 17.40 มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
และที่เหลือเพียงร้อยละ 5.60 มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ในด้านเพศนั้น แยกเป็นหญิงร้อยละ
58.80 และเป็นชายร้อยละ 41.20 ด้านพื้นฐานการศึกษาของบิดามารดานั้น ร้อยละ
58.90 มีบิดามารดาจบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาร้อยละ 28.90
จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญาที่เหลือ คิดเป็นร้อยละ 12.20 มีวุฒิการศึกษา
ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทางด้านอาชีพของบิดามารดา พบว่า นักศึกษาร้อยละ 34.80
มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขาย รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 28.70 มาจาก

ครอบครัวที่ประกอบอาชีพรับจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 18.50 มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่เหลือไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน เป็นช่างฝีมือและอาชีพบริการสาขาต่าง ๆ ด้านพื้นฐานการศึกษานักศึกษานั้นที่มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.70 มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 40.30 มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ที่เหลือร้อยละ 18.00 มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนทางด้านสถานภาพการสมรสนั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 82.00 ยังเป็นโสด ที่สมรสแล้วมีเพียงร้อยละ 18.00 ด้านอาชีพของนักศึกษาพบว่า ที่มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.30 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 14.00 ประกอบอาชีพรับจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 13.00 เป็นช่างฝีมือสาขาต่าง ๆ ร้อยละ 12.60 ประกอบอาชีพบริการร้อยละ 9.90 ประกอบอาชีพค้าขาย และที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 8.20 ประกอบอาชีพระดับวิชาชีพชั้นสูง ด้านรายได้ต่อเดือนของนักศึกษา พบว่า ร้อยละ 45.00 มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท ร้อยละ 36.50 มีรายได้ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท ร้อยละ 11.30 มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 7,000 บาท ร้อยละ 3.00 มีรายได้ระหว่าง 7,000 - 10,000 บาท และที่เหลือมีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป

2. แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา

2.1 ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับสูงเพียงด้านเดียวคือ การเรียนเพื่อรู้ ($\bar{x} = 4.00$) ที่เหลืออีก 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้คือ เพื่อการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 3.52$) การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{x} = 3.13$) การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($\bar{x} = 2.87$) การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ($\bar{x} = 2.67$) และการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{x} = 2.60$)

2.2 เมื่อพิจารณาระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มี 18 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้คือ ต้องการความรู้ใหม่ ๆ รู้ถึงคุณค่าของการศึกษา ประารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้ ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด มีความสนใจในวิชานี้ ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและน่าสนใจ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาชีพต่อไปถ้ามีความจำเป็น มีความสุขใจเมื่อได้เรียน เป็นวิชาที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาที่เรียน เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี และเพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ

3. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาตามตัวแปรอิสระสรุปได้ดังนี้

3.1 พื้นฐานการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา ไม่ส่งผลให้แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน

3.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาที่มีอายุน้อยคือ ต่ำกว่า 18 ปี และ 18 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุมาก คือ มีอายุ 35 ปีขึ้นไป แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุ

3.3 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชาย มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาหญิงเพียงด้านเดียว คือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

3.4 พื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา เป็นตัวแปรที่ทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษามีวุฒิการศึกษาในระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

3.5 สถานภาพการสมรส เป็นตัวแปรที่ทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาที่เป็นโสด มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่สมรสแล้ว และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เป็นโสด มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่สมรสอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

3.6 อาชีพของนักศึกษา เป็นตัวแปรที่ทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพเป็นช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษากลุ่มอาชีพอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพเป็นช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มอาชีพอื่น ๆ เพียงด้านเดียว คือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน นักศึกษาที่ประกอบอาชีพบริการและช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน เพียง 1 ด้าน คือ ด้านเพื่อการประกอบอาชีพ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพในกลุ่มผู้ใช้แรงงานเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ และนักศึกษาที่ประกอบอาชีพระดับช่างฝีมือ

มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพในกลุ่มผู้ใช้แรงงานและกลุ่มที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3.7 นักศึกษาที่มีรายได้อ่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้อ่างคือ ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้อ่างมาก คือ ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน เพียง 1 ด้าน คือ ด้านเมื่อการประกอบอาชีพ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3.8 สาขาวิชาที่เรียน เป็นตัวแปรที่ทำให้ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อกับช่างวิทยุโทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษและนิพนธ์คดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างเพียงด้านเดียวคือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อกับช่างวิทยุโทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิพนธ์คดีเพียง 1 ด้าน คือ ด้านเมื่อการประกอบอาชีพ นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ นิพนธ์คดี และช่างวิทยุโทรทัศน์เพียงด้านเดียวคือ ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ และนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษกับช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิพนธ์คดีเพียงด้านเดียวคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สิ่งที่นักศึกษาพึงพอใจต่อการเรียนในหลักสูตรในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ได้แก่ ความเป็นกันเองและการให้ความเอาใจใส่จากครูผู้สอน ความสะดวกของการลงทะเบียนเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เครียด มี

ความสนุกสนาน หลักสูตรและเนื้อหาที่มีความเข้มข้น ทำให้มีความมั่นใจว่า เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ อุปกรณ์การเรียนมีความเหมาะสมดี การประชาสัมพันธ์หลักสูตรและเนื้อหาที่น่าสนใจ และมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

สำหรับข้อเสนอแนะของนักศึกษา ได้แก่ ควรมีการปรับค่าใช้จ่ายในการเรียนให้น้อยลง ควรเพิ่มสวัสดิการแก่นักศึกษา ควรมีการสนับสนุนนักศึกษามากขึ้น และควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชาศรี อายุวัฒน์ (2518 : 80 - 81) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตรในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญุสม นงษ์พันธ์ (2525 : 97) ที่ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบที่เป็นเหตุให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานครกับโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ ที่พบลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่ว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี นิคมารดาประกอบอาชีพค้าขาย มีพื้นฐานการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโสด ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ และมีรายได้ต่ำ คือ ต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน

2. ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา

ผลของการวิจัยชิ้นนี้เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกโรงเรียนที่พบว่า มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการเรียนเพื่อรู้มากที่สุด คือ มาเรียนเพราะต้องการความรู้ใหม่ ๆ รู้ถึงคุณค่า

ของการศึกษา ปรารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนเรียนได้ และมีความสนใจในวิชาที่เรียน เหตุตั้งที่ได้กล่าวมาทั้งหมดเหล่านี้ เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่อการเข้าเรียนมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้แผ่ขยายอย่างกว้างขวางทั่วโลก ทำให้บุคคลจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ใส่ตัวอยู่เสมอ ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้ ความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮูล จอห์นสโตน และริเวอรา และของศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติ (เพ็ญแข ประจวบจันก. 2531 : 114 - 115 ; อ้างอิงมาจาก Houle. 1960 ; Johnstone & Rivers. 1965 และ National Center for Education Statistics. 1975) ที่ได้ทำการศึกษาลาเหตุที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียน พบว่า แรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนต่อ ได้แก่ การมาเรียนเพื่อความรู้ เช่น มีความชอบหรือสนใจในวิชาที่เรียน ความต้องการความรู้ใหม่ ๆ และปรารถนาที่จะใช้ความสามารถในการเรียน ที่มีอยู่ให้มากที่สุด และการเห็นคุณค่าของการศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อายุ เพศ พื้นฐานการศึกษาและอาชีพ ของบิดามารดา พื้นฐานการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้ของนักศึกษา และสาขาวิชาที่เรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญถึง 7 ตัวแปร ที่เหลือนอกนั้น คือ พื้นฐานการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรด้านอายุ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้าน ระหว่างนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี 18 - 35 ปี และ 35 ปีขึ้นไป แตกต่างกัน โดยพบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และ 18 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่พบความแตกต่าง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับการสรุปผลการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการ

เข้าเรียนของผู้ใหญ่ของ ดาร์เคนวอลด์ (Darkenwald) ว่า อายุไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 154 ; อ้างอิงมาจาก Darkenwal. 1982) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มนักศึกษาจากการวิจัยนี้ส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี ถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในวัยกำลังทำงาน เพราะฉะนั้น การที่คนกลุ่มนี้จะเข้ามาเรียนต่อนั้น จึงไม่ใช่เกิดจากแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หากแต่จะต้องประกอบด้วยแรงจูงใจหลายด้านประกอบกัน จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนได้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โบเชียร์ และน็อกซ์ (เพ็ญแข ประจวบจนิค. 2531 : 114 - 115 ; อ้างอิงมาจาก Boshier & Knox. 1968) และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุสม พงษ์พันธ์ (2525 : 98 - 99) ที่พบว่า นักศึกษากลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มาเรียนเพราะเหตุผลด้านส่วนตัวมากที่สุด นักศึกษากลุ่มอายุ 18 - 35 ปี มาเรียนเพราะต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเพื่อยกระดับสถานภาพของงาน ส่วนนักศึกษากลุ่มอายุ 35 ปีขึ้นไป มาเรียนเพราะต้องการความบันเทิงใจ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์ดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงอายุดังกล่าว ระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่ในประเทศไทยกับนักศึกษาผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา มีความแตกต่างกัน สำหรับระดับแรงจูงใจรวมนั้น พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีระดับแรงจูงใจรวมต่างกัน คือ นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และ 18 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจรวมทุกด้านสูงกว่า นักศึกษาที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโดยภาพรวมแล้ว บุคคลที่มีอายุต่างกัน ซึ่งถ้ามองส่วนย่อยก็อาจมองไม่เห็นความแตกต่าง

ตัวแปรด้านเพศ คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงไม่พบความแตกต่าง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชาย มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาหญิงเพียงด้านเดียว คือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ที่เหลืออีก 5 ด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ชายได้รับการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมเดิมมากกว่าผู้หญิงที่ว่า "ผู้ชาย คือ ผู้นำ ผู้สร้างและผู้พัฒนา" ซึ่งในสมัยก่อนผู้ชายมักได้รับเลือกให้เป็นตัวแทน

ของครอบครัวหรือชุมชนให้ไปเรียนเพื่อที่ว่า เมื่อเรียนจบแล้ว จะได้นำความรู้กลับมาพัฒนาครอบครัวชุมชนของตนและผู้อื่น ส่วนระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการเรียนเพื่อรู้ และระดับแรงจูงใจรวมทุกด้านของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่มีความแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสังคมปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ผู้ชายกับผู้หญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การเมือง อาชีพ ความบันเทิงใจ การยอมรับความสามารถและด้านการศึกษา เพราะฉะนั้นระดับแรงจูงใจทั้ง 5 ด้าน ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น และระดับแรงจูงใจรวมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง จึงไม่น่าแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โบเชียร์ (Boshier, 1968) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นชายมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและด้านการเรียนเพื่อรู้สูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นหญิง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของหน่วยบริการทดสอบทางการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นชายมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นหญิง

ตัวแปรด้านพื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้านระหว่างนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีวุฒิการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึงอนุปริญญา และตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเหล่านี้ มีความเป็นตัวของตัวเอง เนื่องจากความเป็นผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้นพื้นฐานการศึกษาของบิดามารดา จึงมีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาเหล่านี้น้อยมาก ด้วยเหตุนี้นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน จึงมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนไม่น่าแตกต่างกัน

ตัวแปรด้านอาชีพของบิดามารดา เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้านระหว่างนักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพในระดับวิชาชีพชั้นสูง ค้าขาย บริการ ช่างฝีมือ ผู้ใช้แรงงาน และเป็นกลุ่มแม่บ้านกับยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์

ภายนอกบ้านที่นักศึกษาได้รับเป็นตัวหล่อหลอมความคิดของนักศึกษา ทำให้มีความคิดเป็นของตัวเองไม่ติดขัดกับบิดามารดาเหมือนขณะที่ยังเป็นเด็ก ซึ่งปัจจุบันอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกบ้าน ดูเหมือนจะมีอิทธิพลต่อความคิดของบุคคลทั้งที่เป็นผู้ใหญ่และเด็กมากขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้นักศึกษาที่บิดามารดาประกอบอาชีพต่างกัน จึงมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนไม่น่าแตกต่างกัน

ตัวแปรด้านพื้นฐานการศึกษาของนักศึกษา คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจระหว่างนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา และตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยพบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อพิจารณาารวมทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีอยู่ 2 ด้านคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ซึ่งถือว่าเป็นระดับการศึกษาที่ไม่สูง บุคคลเหล่านี้มักชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือมีความปรารถนาที่จะมีเพื่อนมาก ๆ เนื่องจากมีความต้องการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูง คือ ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งบุคคลเหล่านี้มักไม่ชอบการอยู่รวมกลุ่ม เนื่องจากเห็นว่าตนมีความสามารถที่จะทำอะไรได้ด้วยตนเองมากกว่า เพราะฉะนั้นความจำเป็นที่จะต้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นจึงมีน้อยไม่เหมือนกับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต้น และผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูงมักชอบกระทำกิจกรรมในกลุ่มเล็ก ๆ หรือเพียงคนเดียวมากกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต้น ระดับแรงจูงใจรวมทุกด้านก็เช่นเดียวกัน พบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต้น มีระดับแรงจูงใจรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการมาเรียนวิชาชีพของนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต้นเป็นการเรียนที่มีความหมายมากกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูง เพราะผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูง มักจะมองการเรียนทางด้านวิชาการเป็นสิ่งที่มีความหมายและน่าภูมิใจมากกว่า สำหรับระดับแรงจูงใจด้านการทำตาม

ความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ และด้านการเรียนเพื่อรู้ เป็นระดับแรงจูงใจที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โบเชียร์ (Boshier, 1968) ที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำมีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาในระดับต้นในประเทศไทย มักมาเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้มากกว่า ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับต้นในสหรัฐอเมริกา มักมาเรียนเพื่อการประกอบอาชีพมากกว่า เนื่องจากโอกาสการทำงานของผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาในระดับต้นในสหรัฐอเมริกามีมากกว่า ผู้ที่มีพื้นฐานการศึกษาในระดับต้นในประเทศไทย

ตัวแปรด้านสถานการณ์การสมรส คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนระหว่างนักศึกษาที่เป็นโสดและสมรส พบว่า นักศึกษาที่เป็นโสด มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่สมรส เมื่อพิจารณาารวมทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เป็นโสด มีระดับแรงจูงใจสูงกว่านักศึกษาที่สมรสอยู่ 2 ด้านคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นโสด เป็นบุคคลที่มีเวลาว่างเป็นของตัวเองมากกว่านักศึกษาที่สมรส ทำให้มีความต้องการที่จะใช้เวลาว่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น สำหรับระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และด้านการเรียนเพื่อรู้ เป็นระดับแรงจูงใจที่ไม่มีมีความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่มีสถานการณ์การสมรสแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะทั้งนักศึกษาที่เป็นโสดและสมรสในสังคมปัจจุบันต่างก็ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดด้วยการทำงาน ประกอบกับนักศึกษาเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน จึงจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้ให้กับตัวเอง เพื่อที่จะได้มีคุณสมบัติตามที่ตลาดแรงงานต้องการ และจะได้หนีจากสภาพที่เป็นอยู่อันได้แก่ การว่างงาน อีกทั้งอายุของนักศึกษาเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นวัยกำลังทำงาน ทำให้มีความต้องการที่จะนำความรู้ที่เรียนไปช่วยเหลือสังคมในระดับสูง ด้วยเหตุนี้แรงจูงใจในการเข้าเรียนทั้ง 4 ด้านดังกล่าวของนักศึกษาทั้งที่เป็นโสดและสมรส จึงไม่น่าแตกต่างกัน

ตัวแปรด้านอาชีพของนักศึกษา คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจระหว่าง นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในระดับวิชาชีพชั้นสูง คำขาส บริการ ข่างฝีมือ ผู้ใช้แรงงาน และ ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอนกับนักเรียนและนักศึกษา โดยพบว่า นักศึกษาที่ประกอบ อาชีพช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มอื่น ๆ เพียงด้านเดียว คือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งเป็นพนักงานประจำหรือหัวหน้างานในหน่วยงานต่าง ๆ มักมีความมั่นคงทางด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ และอยู่ในสถานะที่ไม่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุนหรือล้มเหลวทางด้านอาชีพ เหมือนกับกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ซึ่งต้องคอยตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้โอกาสในการช่วยเหลือ สังคมลดน้อยลงไป ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ น็อกซ์ (เพ็ญแข ประจวบจนิค. 2531 : 114 ; อ้างอิงมาจาก Knox. 1977) ที่พบว่า บุคคลในอาชีพ ที่มีฐานะทางสังคมสูงหรือประกอบอาชีพในระดับวิชาชีพชั้นสูง มักมาเรียนเพื่อช่วยเหลือชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการมีโครงการทางสังคมต่างกัน เป็นผลทำให้การมองบทบาทของ ตนเองในชุมชนของคนกลุ่มต่าง ๆ แตกต่างกัน เช่น บุคคลระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐ อเมริกา โดยประเทศที่กำลังพัฒนา โอกาสของงานมักอยู่ในแหล่งชุมชนที่เจริญ เพราะฉะนั้น จึงเป็นค่านิยมที่ทำให้บุคคลเกิดค่านิยมที่จะทำงานในแหล่งที่เจริญ ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนา บุคคลจึงไม่จำเป็นต้องทำงานอยู่เฉพาะในแหล่งที่เจริญแล้วเท่านั้น นักศึกษาที่ประกอบอาชีพบริการกับช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษา ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอนเพียงด้านเดียวคือ ด้านการประกอบอาชีพ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้ที่ประกอบอาชีพบริการกับช่างฝีมือโดยทั่วไป ย่อมเห็นความสำคัญของการ เรียนวิชาชีพมากกว่า เพราะเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว แม้ขณะที่กำลังเรียนอยู่ก็สามารถนำเอา ไปใช้กับงานที่ทำอยู่ได้ ส่วนผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอนกับนักเรียนและนักศึกษานั้น มักมาเรียนเพื่อเสริมความรู้เพื่อเตรียมไว้สำหรับอนาคตมากกว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพ ระดับวิชาชีพชั้นสูงมีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้ แรงงานเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้มีความ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ น็อกซ์ (เพ็ญแข ประจวบจนิค. 2531 : 114 ; อ้างอิงมาจาก Knox. 1977) ที่พบว่า บุคคลในอาชีพที่มีฐานะทางสังคมสูงหรือผู้ที่ประกอบอาชีพระดับวิชาชีพชั้นสูง มักมาเรียนเพื่อความบันเทิงใจหรือเพื่อหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพในระดับวิชาชีพชั้นสูง มักเป็นผู้ที่เคร่งเครียดกับการทำงาน อีกทั้งลักษณะของงานที่ไม่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากนัก ไม่เหมือนกับผู้ที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานที่ลักษณะของงานมักมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากกว่า ทำให้บรรยากาศการทำงานไม่เครียดเหมือนงานระดับวิชาชีพชั้นสูง นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน และผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอนกับนักเรียนและนักศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่ประกอบอาชีพช่างฝีมือ มักมีตำแหน่งเป็นหัวหน้างาน ซึ่งมีบทบาทหลายอย่างในตำแหน่งงาน ด้วยเหตุนี้การมาเรียนของผู้ที่ประกอบอาชีพดังกล่าว จึงมิได้มีเพียงจุดมุ่งหมายเดียว ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานหรือผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอนกับนักเรียนและนักศึกษา เป็นบุคคลที่มีบทบาทในสังคมน้อยกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพช่างฝีมือ ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการมาเรียนของบุคคลกลุ่มนี้ อาจมีเพียงบางอย่างไม่มากเท่ากับของผู้ที่ประกอบอาชีพช่างฝีมือ

ตัวแปรด้านรายได้ คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านระหว่างนักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท 5,000 - 7,000 บาท 7,000 - 10,000 บาท และตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป ไม่พบความแตกต่าง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท เพียงด้านเดียว คือ ด้านการประกอบอาชีพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 2,000 บาท ถือว่าเป็นรายได้ที่ต่ำมาก ส่อหมายถึงบุคคลที่ไม่มีโอกาสก้าวเข้าสู่โลกแห่งอาชีพมากเท่ากับผู้ที่มียาได้ต่อเดือนระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีโอกาสได้สัมผัสกับโลกอาชีพมากกว่า ส่อทำให้เกิดความต้องการ

ที่จะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้กับการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มที่มีโอกาสสัมผัสมกับโลกอาชีพน้อย เพื่อเป็นการยกสถานะภาพทางเศรษฐกิจและตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น

ตัวแปรด้านสาขาวิชาที่เรียน คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนระหว่างนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ นิพนธ์คิด ช่างวิทยุโทรทัศน์ และช่างตัดเสื้อพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อและช่างวิทยุโทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ และนิพนธ์คิด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เรียนช่างตัดเสื้อกับช่างวิทยุโทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษและนิพนธ์คิดเพียงด้านเดียว คือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะลักษณะของวิชาช่างตัดเสื้อและช่างวิทยุโทรทัศน์ มีความเหมาะสมที่จะนำไปเผยแพร่เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่ง่ายต่อการนำไปประกอบอาชีพมากกว่าสาขาวิชาภาษาอังกฤษและนิพนธ์คิด นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อและช่างวิทยุโทรทัศน์มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิพนธ์คิดอีก 1 ด้าน คือ ด้านการประกอบอาชีพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ความต้องการของตลาดแรงงาน ความง่ายต่อการนำไปประกอบอาชีพ ค่าตอบแทน ตลอดจนการนำเอาไปใช้ส่วนตัวหรือภายในครอบครัวของสาขาวิชาดังกล่าวมีมากกว่าสาขาวิชานิพนธ์คิด นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ช่างวิทยุโทรทัศน์กับช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิพนธ์คิดเพียงด้านเดียว คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการเรียนและการประกอบอาชีพของสาขาวิชาดังกล่าวต่างกัน กล่าวคือ ลักษณะของการเรียนและการประกอบอาชีพของวิชาภาษาอังกฤษ ช่างวิทยุโทรทัศน์ และช่างตัดเสื้อมักมีการปฏิสัมพันธ์หรือผสมสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้เรียนหรือผู้ร่วมงานด้วยกันมากกว่าผู้เรียนสาขาวิชานิพนธ์คิดหรือผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานนิพนธ์คิด ซึ่งทั้งลักษณะของการเรียนและการทำงานต้องมุ่งเน้นที่การฝึกภาคปฏิบัติ โอกาสที่จะมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจึงมีน้อยมาก เพราะฉะนั้นระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ช่างวิทยุโทรทัศน์และ

ช่างตัดเสื้อ จึงสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาพิมพ์ดีด นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ พิมพ์ดีด และช่างวิทยุโทรทัศน์ เพียงด้านเดียวคือ ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน และระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนในแต่ละวันของสาขาวิชานี้ นานกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ เนื่องจากลักษณะการเรียนของสาขาวิชาดังกล่าวมักมีความต่อเนื่อง แม้ว่ากำหนดระยะเวลาเรียนในแต่ละวันจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม แต่ผู้เรียนก็สามารถฝึกหรือปฏิบัติกิจกรรมของวิชาที่เรียนต่อไปได้อีก โดยไม่เป็นการรบกวนผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่เพิ่งเข้ามาเรียนในระยะเวลาเรียนของรอบถัดไปก็ตาม เพราะฉะนั้นจึงคาดคะเนได้ว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่สูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

1. จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ รวมทั้งคณาจารย์ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการเรียนเพื่อรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีอยู่ 5 ข้อ ที่เป็นแรงจูงใจในการเข้าเรียนระดับสูง ได้แก่ ความปรารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนสามารถเรียนได้ ความต้องการความรู้ใหม่ การรู้ถึงคุณค่าของการศึกษา การมีความสนใจในวิชาที่เรียน และความต้องการที่จะใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด ดังนั้นการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ควรมุ่งเน้นด้านความรู้หรือเนื้อหาสาระของวิชาที่เปิดสอนเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนให้มากที่สุด

2. ประเด็นอื่น ๆ ที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอก
ระบบ ควรพิจารณาเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษาให้มากที่สุด
คือ การปรับปรุงค่าใช้จ่ายในการเรียน การเพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ แก่นักศึกษาให้มากที่สุด
การให้ความสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา ประเด็นที่นำเสนอนี้ได้มาจากความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ
จากการวิจัยครั้งนี้

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถตอบคำถามได้ทั้งหมด ยังมีแง่มุมอื่นที่นำศึกษาอีกดังนี้คือ

1. ด้านเนื้อหาหรือเรื่องของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ นั้นว่ายังมีน้อยมาก จึงมีข้อเสนอแนะว่า
ควรมีการศึกษาเรื่องนี้อีก โดยศึกษากับกลุ่มผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาอื่น ๆ ที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษาไปแล้ว และควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใหญ่ที่เรียน
ในระบบโรงเรียนในระดับอุดมศึกษาทั้งของเอกชนและรัฐบาล

2. ด้านวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาในระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งไม่
สามารถทำการตรวจสอบได้อย่างลึกซึ้ง ถ้าหากมีการศึกษาด้วยวิธีอื่น เช่น การสัมภาษณ์
การสังเกต การประเมินจากผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยตรงหรือใช้หลายวิธีร่วมกัน
ก็จะทำให้สามารถศึกษาเรื่องนี้ได้ชัดเจนและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

มกราคม ๒๕๖๕

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา, 2520.

- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2521.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลินทวิ, 2522.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2523.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ศรีเดชา, 2524.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2525.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2526.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2528.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลินทวิ, 2529.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2530.
- _____ . สถิติการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2531.

จุลพงษ์ มาศทิพย์. "การศึกษานอกโรงเรียนช่วยพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศไทย."
วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 20(15) : 4 - 6 ; มิถุนายน - กรกฎาคม
2526.

จรรยา โกมลนุญธ์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2528.

เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. "ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและการเลือก."
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17 - 23 ; ธันวาคม 2524 - มกราคม
2525.

ชัยนาถ นาคบุปผา. "พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ," ครูปริทัศน์. 11 :
54 - 58 ; สิงหาคม 2529.

- ชาติ อายุวัฒน์. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นเหตุให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพ
หลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานครกับโรงเรียนฝึกฝน
อาชีพเคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2518. อัดสำเนา.
- เชิษรศรี วิวิธสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการ
ศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- _____ . จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ณรงค์ เทียนส่อง. "เหตุที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่," วารสารการศึกษานอก
โรงเรียน. 113 : 20 - 15 : เมษายน - พฤษภาคม 2526.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. จิตวิทยาลังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.
- ถนัด ม่วงมณี. การศึกษานอกโรงเรียนและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์เลี้ยงเชิง, 2527.
- ทิพวรรณ นพวงศ์ ณ ออยุธยา. "เรียนเพื่ออะไร," วิทยาจารย์. 4 : 32 - 33 :
ตุลาคม - ธันวาคม 2532.
- นิตยา วัฒนภรณ์. เหตุจูงใจในการเข้าเรียนต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบัน
พัฒนบริหารศาสตร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- บรรจง ชุสกุลชาติ. "แนวคิดและวิธีการร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการจัด
การศึกษานอกระบบ," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 3(7) : 5 - 7 :
มกราคม - เมษายน 2531.

- บุญสม พงษ์พันธ์. ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาหลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525. อัดสำเนา.
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษาออกโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2528.
- _____ . จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- ประนอม สโรธมาน. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา จ.211 จิตวิทยาทั่วไป.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- ประหยัด ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ.
วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- ปราณี สุธีรราภิจ. ภูมิหลังของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- ปรัง บุญดง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- พจน์ สະเพียรชัย. "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน." วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
2 : 7 - 35 ; ธันวาคม - มกราคม 2526.
- พวงจันทร์ ดุลยสัมพันธ์. จิตวิทยาเบื้องต้น. คณะศึกษาศาสตร์และอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2512.
- นิชัย รัตตกุล. "ความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดการศึกษาอกระบบ." วารสารการศึกษาออกโรงเรียน. 2(6) : 13 - 14 ; กันยายน - ธันวาคม 2530.

- เพ็ญแข ประจวบจันทน์. สัมมนาปัญหาและการวิจัยทางการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- มณู ทนงวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- ยนต์ ชุ่มจิต. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.
- รัตนา ห่มไพศาล. การศึกษาผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ : ห้องภาพสุวรรณ, 2521.
- รำไพ สุขสวัสดิ์ ณ ออยุธยา. สถิติการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2526.
- รุ่ง แก้วแดง. "นโยบายในการส่งเสริมโรงเรียนมาตรา 15(2)," วารสารการศึกษาเอกชน. 2(16) : 4 - 5 ; กรกฎาคม 2532.
- รุ่ง แก้วแดง, สวัสดิ์ อุดมโกชน์ และสุดี โปธิลีตา. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาและศิลปศึกษา ม. 15(2) ระหว่างวันที่ 16-17 กันยายน 2532 ณ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- สมบุรณ์ พรธรรณภพ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2518.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารบุคคลยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- ลีทิธิโชค วรานันต์กกุล. จิตวิทยาการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : อักษรนันทิต, 2530.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2518.

สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษาผู้ใหญ่ : พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2530.

สุนทร สุนันทชัย. "ความหมายของการศึกษาตลอดชีวิต," การศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

สุนัตรา เพชรสุทธิ. การสำรวจความสนใจและความต้องการในการฝึกอบรมวิชาของทหารเกณฑ์ที่สังกัดกองทัพบกในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2518. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2519. อัดสำเนา.

อนันต์ พงษ์ลัตตา. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนของผู้ไม่รู้หนังสือตามโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529. อัดสำเนา.

อมรรวม จามน้อยพรหม. มูลเหตุจูงใจที่ให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามมัธยมศึกษา 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

อัจฉรา กัลยาชาติ. เหตุจูงใจและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามมัธยมศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

Boshier, Roger W. "Motivation Orientations of Adult Education Participants : A Factor Analytic Exploration of Houle's Typology," Adult Education. Vol. 21, No. 1, 1971.

Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd ed., New York : Harper, 1970.

Darkenwald, Gordon G. and Merriam Sharan B. Adult Education : Foundation of Practice. New York : Harper & Row Publishers, 1982.

- Edward, Ellen L. Experimental Design in Psychology Research. New York : Rinehart and Company, 1960.
- Edward, Gross and Rmitai Etzioni. Work and Nature of Man. New York : Crowell, 1966.
- Eysenck, H.J. and Others. Encyclopedia of Psychology. New York : The Seabury Press Inc., 1979.
- Ferguson, George. A Statistic Analysis in Psychology and Education. 3rd ed., New York : McGraw-Hill, 1971.
- Good, Cater V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Guilford, John S. and Gray, David E. Motivation and Modern Management. London : Harper & Row Publishers, 1970.
- Hilgard, Ervst R. Introduction to Psychology. 8th ed., San Diego : Harcourt Brace Tovanovich, 1983.
- Houle, Cyril O. The Inquiry Mild. Madison, Wisc., : University of Wisconsin Press, 1961.
- Jonathan, Turner H. The Structure of Sociological Theory. Illinois : The Dorsey Press Homewood, 1978.
- Maslow, A.H. Motivation and Personality. New York : Harper & Brotners, 1974.
- Morstain, Barry R. and Smart John C. "Reasons for Participation in Adult Education Courses : A Moltivariate Analysis of Group Differences," Adult Education. Vol. 24, No. 2, 1974.
- National Center for Adult Education. Statistics Participation in Adult Education. Final Report, 1975.
- National Institute for Adult Education. "Adequacy of Provision," Adult Education. Vol. 42, No. 6, 1970.
- Vroom, Victor H. Management and Motivation. Harmondworth : Penguin Books Ltd., 1970.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd ed., New York : McGraw-Hill, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ทม 1007/0394

ครุฑ นวัตกรรมวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

กุมภาพันธ์ 2533

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์
เรียน

นวัตกรรมวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายรัฐวุฒิ ชรรณกุลมงคล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกกระบวนในเขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์ ประธาน

ดร.เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์
- มีนาคม 2533 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

นวัตกรรมวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีนวัตกรรมวิทยาลัย

นวัตกรรมวิทยาลัย

โทร. 258-4119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

มีนาคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนนอกระบบ

ด้วยข้าพเจ้า นายณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "แรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงด้วยดีก็ต่อเมื่อได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน โดยการตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความจริงให้มากที่สุด ซึ่งผลขอคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล)

นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

แบบวัดแรงจูงใจในการเข้าเรียน

แบบวัดแรงจูงใจในการเข้าเรียน

ตอนที่ 1

ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านมีอายุ

ต่ำกว่า 18 ปี

18 - 35 ปี

35 ปีขึ้นไป

2. เพศ

ชาย

หญิง

3. พื้นฐานทางครอบครัว

3.1 วุฒิมัธยมศึกษาสูงสุดที่บิดามารดาของท่านได้รับ (โดยยึดบิดาเป็นหลัก)

ป. 6 - มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย - อนุปริญญา

ปริญญาตรีขึ้นไป

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.2 บิดามารดาของท่านประกอบอาชีพ

วิชาชีพ เช่น ข้าราชการ ครู ทหาร ตำรวจ แพทย์ วิศวกร ทนายความ
นักบริหาร ฯลฯ

ธุรกิจ เช่น พ่อค้า เจ้าของร้านค้าย่อยต่าง ๆ ตัวแทนหรือนายหน้าขายสินค้า
เจ้าของทรัพย์สินมิได้ให้ผู้อื่นเช่า ฯลฯ

บริการ เช่น พนักงานธุรการ พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานการเงิน พนักงานขายของ พนักงานโรงแรม พนักงานเดินรถ พนักงานโทรเลข พนักงานโทรศัพท์ ฯลฯ

ช่าง เช่น ช่างศิลป์ ช่างปั้น ช่างยนต์ ช่างไม้ ช่างปูน ช่างตัดเสื้อ ช่างพิมพ์ ฯลฯ

รับจ้าง เช่น คนเดินโต๊ะอาหาร คนขายของในร้าน หาบเร่ ชาวนา คนรับใช้ คนยาม คนทำความสะอาด ผู้ที่รับจ้างเป็นรายวัน ฯลฯ

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. วุฒิมัธยมศึกษาสูงสุดที่ท่านได้รับ

ป.6 - มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย - อนุปริญญา

ปริญญาตรีขึ้นไป

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ปัจจุบันท่าน

โสด

สมรส

6. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ

วิชาชีพ เช่น ข้าราชการ ครู ทหาร ตำรวจ แพทย์ วิศวกร ทนายความ นักบริหาร ฯลฯ

ธุรกิจ เช่น พ่อค้า เจ้าของร้านค้าย่อยต่าง ๆ ตัวแทนหรือนายหน้าขายสินค้า เจ้าของทรัพย์สินที่มีไว้ให้ผู้อื่นเช่า ฯลฯ

บริการ เช่น พนักงานธุรการ พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานการเงิน พนักงานขายของ พนักงานโรงแรม พนักงานเดินรถ พนักงานโทรเลข พนักงานโทรศัพท์ ฯลฯ

ช่าง เช่น ช่างศิลป์ ช่างปั้น ช่างยนต์ ช่างไม้ ช่างปูน ช่างตัดเสื้อ ช่างพิมพ์ ฯลฯ

รับจ้าง เช่น คนเดินโต๊ะอาหาร คนขายของในร้าน หาบเร่ ชาวนา คนรับใช้ คนยาม คนทำความสะอาด ผู้ที่รับจ้างเป็นรายวัน ฯลฯ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... (โปรดระบุ)

7. ปัจจุบันท่านมีรายได้เดือนละ (อาจได้มาจากการทำงานหรือจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง)
- ต่ำกว่า 2,000 บาท
- 2,000 - 5,000 บาท
- 5,000 - 7,000 บาท
- 7,000 - 10,000 บาท
- ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป
8. สาขาวิชาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ คือ
- ภาษาอังกฤษ
- นิเทศศาสตร์
- ช่างวิทยุโทรทัศน์
- ช่างตัดเสื้อ

ตอนที่ 2

ด้านเหตุผลในการเข้าเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ท่านตัดสินใจเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ แล้วตอบคำถามโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ช่องมากที่สุด	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องมาก	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องปานกลาง	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญปานกลางที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องน้อย	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่ทำให้ท่านเข้าเรียน
ช่องน้อยที่สุด	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่สุดหรือไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้ท่านเข้าเรียน

ข้อที่	เหตุผลในการเข้าเรียน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1.	ต้องการมีเพื่อน.....					
2.	ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ					
3.	ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ.....					
4.	ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ.....					
5.	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา.....					
6.	ต้องการขยายวงการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นให้กว้างขวาง ยิ่งขึ้น.....					
7.	เพื่อขจัดความเหงา.....					
8.	ต้องการได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ					
9.	ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....					
10.	มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชา ที่เรียน.....					
11.	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน.....					
12.	สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน.....					
13.	ญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....					
14.	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนให้มาเรียน.....					
15.	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน.....					
16.	เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษ.....					
17.	ผู้ที่ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน.....					
18.	ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ.....					

ข้อที่	เหตุผลในการเข้าเรียน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
19.	สมาชิกในชุมชนที่อาศัยอยู่สนับสนุนให้มาเรียน.....
20.	วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน..
21.	การโฆษณาของสถาบันที่เรียนอยู่น่าสนใจ.....
22.	เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....
23.	เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....
24.	เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก.....
25.	เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง.....
26.	เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ.....
27.	เพื่อเปลี่ยนงานใหม่.....
28.	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงต่อไป.....
29.	เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาชีพต่อไปถ้ามีความจำเป็น.....
30.	เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ.....
31.	เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็น อย่างดี.....
32.	รู้สึกเบื่อหน่ายต่อสภาพความจำเจที่บ้าน.....
33.	ต้องการได้ออกนอกบ้านเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ.....
34.	เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน.....
35.	เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน.....
36.	เพื่อลดความตึงเครียดทางอารมณ์.....
37.	เพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน.....

ข้อที่	เหตุผลในการเข้าเรียน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
38.	ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ.....
39.	เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม.....
40.	ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....
41.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้ที่สนใจที่จะเรียนใน วิชานี้.....
42.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการมีอาชีพรอง หรือมีรายได้พิเศษ.....
43.	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....
44.	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสถานที่ทำงาน.....
45.	เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา ด้านอาชีพ.....
46.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ว่างงาน.....
47.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสทางการ ศึกษา.....
48.	เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่.....
49.	ต้องการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้บุคคลทั่วไปโดยการ จัดตั้งเป็นชมรมหรือศูนย์ฝึกวิชาชีพ.....
50.	ปรารถนาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชีพให้แก่ชุมชน.....
51.	มีความสนใจในวิชานี้.....
52.	ปรารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้.....

ข้อที่	เหตุผลในการเข้าเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
53.	เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน.....
54.	ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่.....
55.	ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด.....
56.	ต้องการความรู้ใหม่ ๆ.....
57.	มีความสุขใจเมื่อได้เรียน.....
58.	ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้.....
59.	รู้ถึงคุณค่าของการศึกษา.....
60.	เป็นวิชาที่ทำทลายความสามารถและน่าสนใจ.....

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการการจัดการศึกษาออกระบบของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ โดยให้รายละเอียดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1. ด้านการลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายในการเรียน.....
2. ด้านการวัดผล.....

3. ด้านวิธีการสอนของครู.....
.....
4. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร.....
.....
5. ด้านหลักสูตรและเนื้อหา.....
.....
6. ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน.....
.....
7. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน.....
.....
8. ด้านสวัสดิการต่าง ๆ.....
.....
9. ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียน.....
.....
10. ด้านความคิดเห็นอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดและข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตาราง 39 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม

ข้อที่	รายการ	ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายชื่อ
1.	ต้องการมีเพื่อน.....	4.70
2.	ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ.....	5.41
3.	ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ.....	3.80
4.	ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ.....	2.59
5.	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษา.....	5.25
6.	ต้องการขยายวงการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น.....	4.77
7.	เพื่อขจัดความเหงา.....	3.91
8.	ต้องการได้พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ.....	6.70
9.	ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....	6.16
10.	มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาที่เรียน.....	3.82
11.	ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้มาเรียน.....	5.33
12.	สมาชิกในครอบครัวนับสนุนให้มาเรียน.....	2.07
13.	ญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....	4.18
14.	เพื่อนร่วมงานนับสนุนให้มาเรียน.....	8.04
15.	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน.....	7.93
16.	เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษ.....	7.39
17.	ผู้ที่ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน.....	9.41
18.	ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ.....	4.47
19.	สมาชิกในชุมชนที่อาศัยอยู่สนับสนุนให้มาเรียน.....	5.07

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ
20.	วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน.....	2.90
21.	การโฆษณาของสถาบันที่เรียนอยู่น่าสนใจ.....	1.90
22.	เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....	6.56
23.	เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....	4.28
24.	เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก.....	5.00
25.	เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง.....	4.48
26.	เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ.....	2.57
27.	เพื่อเปลี่ยนงานใหม่.....	5.86
28.	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป.....	4.90
29.	เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาชีพต่อไปถ้ามีความจำเป็น.....	3.43
30.	เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ.....	5.62
31.	เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี.....	5.23
32.	รู้สึกเบื่อหน่ายต่อสภาพความจำเจที่บ้าน.....	3.42
33.	ต้องการได้ออกนอกบ้านเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ.....	2.80
34.	เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน.....	3.42
35.	เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน.....	4.51
36.	เพื่อลดความตึงเครียดทางอารมณ์.....	5.06
37.	เพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน.....	4.08
38.	ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ.....	4.00
39.	เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม.....	3.48
40.	ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....	7.14

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายชื่อ
41.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้.....	6.40
42.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ต้องการมีอาชีพหรือมีรายได้พิเศษ.....	4.48
43.	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....	4.06
44.	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาสถานที่ทำงาน.....	6.79
45.	เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหาด้านอาชีพ.....	7.39
46.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ว่างงาน.....	6.19
47.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา.....	4.89
48.	เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่.....	5.76
49.	ต้องการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้บุคคลทั่วไปโดยการจัดตั้งเป็นชมรม หรือศูนย์ฝึกวิชาชีพ.....	5.62
50.	ปรารถนาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนวิชาชีพให้แก่ชุมชน.....	2.66
51.	มีความสนใจในวิชานี้.....	2.24
52.	ปรารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้.....	3.32
53.	เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน.....	2.81
54.	ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่.....	3.62
55.	ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด.....	2.48
56.	ต้องการความรู้ใหม่ ๆ.....	3.75
57.	มีความสุขเมื่อได้เรียน.....	5.96
58.	ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้.....	3.84
59.	รู้ถึงคุณค่าของการศึกษา.....	5.44
60.	เป็นวิชาที่ทำทาสความสามารถและน่าสนใจ.....	4.69

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$$\text{คำนวณจากสูตร} \quad \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

N แทน จำนวนข้อคำถาม

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$$\begin{aligned} & \frac{60}{60-1} \left[1 - \frac{84.01}{1065.31} \right] \\ & = .936 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ง

รายชื่อโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยและรายชื่อ
โรงเรียนและจำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือสำหรับการวิจัย
ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะส่วนตัวแตกต่างกัน

ตาราง 40 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 4 สาขาวิชา
แบ่งตามพื้นที่เขต

เขต	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักศึกษา (คน)
กรุงเทพฯ ชั้นใน	<u>สาขาวิชาภาษาอังกฤษ</u>	
	1. อีซีซี (ไทยแลนด์)	20
	2. บางกอกภาษาธุรกิจ	20
	3. ศูนย์รวมนักศึกษาของแบบทิสต์	20
	4. กรุงเทพมหานครนานาชาติแผนกภาษาต่างประเทศ	20
	5. นิตินน	20
	6. วาส. เอ็ม. ซี. เอ.	20
	7. อีซีซี	20
	<u>สาขาวิชานิเทศ</u>	
	1. บางกอกการบัญชี	20
	2. ฝึกนักบัญชีนิเทศ	18
	3. วนิตานิเทศ	19
	4. ธีรวัฒน์นิเทศ	20
	5. บางกอกภาษาธุรกิจ	20
	<u>สาขาวิชาช่างวิทยุโทรทัศน์</u>	
	1. วิทยุสื่อสาร	20
	2. เทพนิมิตร	20
	3. เจ. เอส.	20

ตาราง 40 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักศึกษา (คน)
	4. สาธิต	20
	5. ฝึกช่างวิทยุโทรทัศน์เฉลิมกรุง	20
	6. เทเวศน์โทรทัศน์	18
	<u>สาขาวิชาช่างตัดเสื้อ</u>	
	1. เจียรบรรณ	20
	2. รพี	20
	3. กาลวิน	20
	4. นีรันดร์รัตน์ (สะพานควาย)	20
	5. งามวิไล	20
	6. ชรรมรัตน์	20
	7. นีรันดร์รัตน์ (ประตูน้ำ)	20
	รวม	495
กรุงเทพฯ ชั้นกลาง	<u>สาขาวิชาภาษาอังกฤษ</u>	
	1. ชัยพฤกษ์วิทยา	20
	2. อวยพร	20
	3. ภัทรา	14
	<u>สาขานิเทศน์</u>	
	1. สยามนิเทศน์	25
	2. อวยพร	20

ตาราง 40 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักศึกษา (คน)
	3. ตรีสารศึกษา	22
	4. นครหลวงธุรกิจ	21
	<u>สาขาวิชาช่างวิทยุโทรทัศน์</u>	
	1. แสงทองอิเล็กทรอนิกส์	37
	2. พระโขนงอาชีวศึกษา	26
	<u>สาขาวิชาช่างตัดเสื้อ</u>	
	1. นรินทรรัตน์ (พระโขนง)	18
	2. นรินทร์พย์	17
	3. พรพนวจิตย์เจริญ	10
	รวม	250
	รวมทั้งสิ้น	745

ตาราง 41 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักศึกษา (คน)
1. สถาบันสอนภาษาต่างประเทศอิตาลีไทยแลนด์	30
2. ชัยพฤกษ์วิทยา	10
3. อาชีวะวิทยา	20
4. พระโขนงอาชีวะ	30
5. พรศรี	20
6. นวลวรรณ	10
รวม	120

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล
สถานที่เกิด	จังหวัดลพบุรี
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา
ที่อยู่ปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา ถนนเพชรเกษม อ.เมือง จ.พังงา 82000 โทร. (076) 411244
การศึกษา	กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร 373.222
น. 361 อ.
8-3

บทคัดย่อ
ของ
พัชราณี อรรถกุลมงคล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2534

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษานักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบ โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาลักษณะและข้อมูลส่วนตัว (2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียน และ (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2533 ใน 4 สาขาวิชา คือ ภาษาอังกฤษ นิพนธ์คดี ช่างวิทยุ โทรทัศน์ และช่างตัดเสื้อ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 104,140 คน ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมาจำนวน 745 คน คิดเป็นร้อยละ 0.72 ของประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนให้ช่วยแจกและรวบรวมแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test หรือ F-test แล้วแต่กรณี

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะและข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 76.90 มีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี รองลงมาร้อยละ 17.40 มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และที่เหลือเพียงร้อยละ 5.60 มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ในด้านเพศนั้น แยกเป็นหญิงร้อยละ 58.80 และเป็นชายร้อยละ 41.20 ด้านพื้นฐานการศึกษาของบิดามารดานั้น ร้อยละ 58.90 มีบิดามารดาจบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาร้อยละ 28.90 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 12.20 มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทางด้านอาชีพของบิดามารดา พบว่า นักศึกษาร้อยละ 34.80 มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขาย รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 28.70 มาจากครอบครัวที่

๑๗/๓

ประกอบอาชีพรับจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 18.50 มาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่เหลือไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน เป็นช่างฝีมือและอาชีพบริการสาขาต่าง ๆ ด้านพื้นฐานการศึกษาของนักเรียนนั้นมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.70 มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 40.30 มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา ที่เหลือร้อยละ 18.00 มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในด้านสถานภาพการสมรสนั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 82.00 ยังเป็นโสดที่สมรสแล้วมีเพียงร้อยละ 18.00 ด้านอาชีพของนักศึกษา พบว่า ที่มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.30 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพที่แน่นอน ร้อยละ 14.00 ประกอบอาชีพรับจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 13.00 เป็นช่างฝีมือสาขาต่าง ๆ ร้อยละ 12.60 ประกอบอาชีพบริการร้อยละ 9.90 ประกอบอาชีพค้าขาย และร้อยละ 8.20 ประกอบอาชีพระดับวิชาชีพชั้นสูง ด้านรายได้ต่อเดือนของนักศึกษา พบว่า ร้อยละ 45.00 มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท ร้อยละ 36.50 มีรายได้ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท ร้อยละ 11.30 มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 7,000 บาท และที่เหลือมีรายได้ตั้งแต่ 7,000 บาทขึ้นไป

2. แรงจูงใจในการเข้าเรียน

2.1 ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษารวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับสูงเพียงด้านเดียว คือ การเรียนเพื่อรู้ ที่เหลือ 5 ด้าน คือ การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น การประกอบอาชีพ การหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ และการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 เมื่อพิจารณาแรงจูงใจเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงได้แก่ ต้องการความรู้ใหม่ ๆ เห็นคุณค่าของการศึกษา อยากเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถ ต้องการให้ความสามารถ สนใจในวิชานั้น ต้องการให้เวลาให้เกิดประโยชน์ ต้องการประสบการณ์ใหม่ ๆ ต้องการรู้ในวิชาที่เรียน เห็นว่าเป็นวิชาที่ท้าทายและน่าสนใจ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นอาชีพต่อไปถ้าจำเป็น มีความสุขใจ

เมื่อได้เรียน เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน เพื่อนำไปประกอบ เป็นอาชีพหลัก วิชาที่เรียนกำลังเป็นที่ต้องการตลาด มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ที่มีความสามารถ ในวิชาที่เรียน เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และเพื่อใช้ประกอบเป็น อาชีพอิสระ

3. เปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

3.1 พื้นฐานการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา ไม่ได้ส่งผลให้แรงจูงใจ ในการเข้าเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน

3.2 นักศึกษาที่มีอายุน้อย คือ ต่ำกว่า 18 ปี และที่มีอายุปานกลาง คือ ระหว่าง 18 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่มี อายุมากคือ อายุ 35 ปีขึ้นไป

3.3 นักศึกษาชาย มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาหญิง ในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

3.4 นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาน้อย คือ จบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ตอนต้นกับที่มีวุฒิการศึกษาระดับปานกลาง คือ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มี ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูง คือ ระดับ ปริญญาตรีขึ้นไป ในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

3.5 นักศึกษาที่เป็นโสด มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษา ที่สมรสแล้วในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

3.6 นักศึกษาที่ประกอบอาชีพในระดับช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการ เข้าเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพบริการ ผู้ใช้แรงงาน และผู้ที่ยังไม่ได้ ประกอบอาชีพ ในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน นักศึกษาที่ประกอบอาชีพบริการ และอาชีพระดับช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ยังไม่ได้ประกอบ อาชีพ ในด้านการประกอบอาชีพ และนักศึกษาที่ประกอบอาชีพระดับวิชาชีพ มีระดับแรงจูงใจ

ในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน ในด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพระดับช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนรวมทุกด้านสูงกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานและที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ

3.7 นักศึกษาที่มีรายได้ในระดับต่ำคือ ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาทต่อเดือน มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนในด้านการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำมากคือ น้อยกว่า 2,000 บาทต่อเดือน

3.8 นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ และช่างวิทยุโทรทัศน์ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษและนิมิตต์ ในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน และสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิมนต์ติตในด้านการประกอบอาชีพ ส่วนนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ นิมนต์ติตและช่างวิทยุโทรทัศน์ ในด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษและช่างตัดเสื้อ มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขาวิชานิมนต์ติตในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ✓

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.1 สิ่งที่นักศึกษาพึงพอใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ได้แก่ การให้ความเป็นกันเองและการให้ความเอาใจใส่จากครูผู้สอน ความสะดวกในการลงทะเบียน บรรยากาศในห้องเรียนไม่เคร่งเครียด มีความสนุกสนาน หลักสูตรและเนื้อหาที่มีความเข้มข้นทำให้มีความมั่นใจว่าเมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสม การประชาสัมพันธ์หลักสูตรและเนื้อหาที่น่าสนใจ และมีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

4.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา ได้แก่ ควรมีการปรับค่าใช้จ่ายในการเรียนให้ต่ำลง ให้สวัสดิการแก่นักศึกษามากขึ้น ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษามากขึ้น และปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น

STUDENTS' MOTIVATION IN ENROLLING IN NONFORMAL EDUCATION PROGRAMS
IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS, BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

NATTAWUT THAMMAKULMONGKHOL

Presented in partial fulfillment of the requirement for the Master
of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

March 1991

The purpose of this study was threefold : (1) to collect data on students enrolling in the nonformal education programs of the private vocational schools, (2) to investigate the nature of their motivation in choosing those schools, and (3) to collect their opinions and suggestions in enrolling in private vocational schools.

The total of 104,140 vocational students served as the population for this study. These students enrolled in four courses, namely, English, typing, radio and television repair, and dressmaking, in private vocational schools in Bangkok in the year 1990. Among these, 745 students were chosen as Sample for the study, accounting for 0.72 per cent of the population.

The instrument utilized in the collection of data was the Likert-type questionnaire. The statistics employed in the analyses of data include the descriptive statistics, t-test and F-test.

The study yielded the following finding:

1. The student Data.

By percentage, most of the students, 76.90 per cent, were 18 - 35 years of age. Ranked second were those with 18 years and lower, 17.40 per cent. The rest, accounting for only 5.60 per cent, were those with 35 years and above. The majority of them were female, 58.80 per cent, and 41.20 per cent were male. With reference to their parents' education, 58.90 per cent had parents completing from primary to middle school education, 28.90 per cent

from senior high school to higher certificate, the remaining 12.20 per cent from bachelor degree to beyond. For their parents occupation, 34.80 per cent of the students reported that their parents involved in business, 28.70 per cent were hired workers or unskilled workers, 18.50 per cent engaged in advanced professions, the rest involved in were not yet employed, trained repairers, and service workers. For the educational background of the students, 41.70 per cent finished from primary to lower secondary education, 40.30 per cent from high school to higher certificate, 18.00 per cent from bachelor degree to beyond. For their marital status, 82.00 per cent were single, 18 per cent married. For the students' careers, 42.30 per cent unskilled workers, 13.00 per cent trained workers, 12.60 per cent service workers, 9.90 per cent in business, and 8.20 per cent in trained profession. For their income, 45.00 per cent were reported to have salary lower than 2,000 baht a month, 36.50 per cent between 2,000 - 5,000 baht a month, 11.30 per cent between 5,000 - 7,000 baht a month, and the rest over 7,000 baht a month.

2. Motivation

2.1 The Motivation of the vocational students in enrolling in the nonformal education programs was, on the average, at the moderate level. When all the 6 areas of motivation were considered, only one are-the cognitive Interest-was at the high

level, The remaining 5 areas were at the moderate level: Social Relationship, External Expectation, Professional Advancement, Escape/Stimulation, and Social Welfare.

2.2 When each item of the questionnaire on motivation was considered, the followings were found to be at the high level ; the needs for new knowledge, the ability to see the value of education, the desired to learn in the area of own ability, the wish to apply own skills, personal interest in a given subject, the desire to spend time usefully, the need to gain new experience, the need to get new skills, the subjects being challenging and interesting, the desire to apply the new knowledge and skill in improving own career, preparation for future training, learning being a mean to satisfy own wishes, being a program suitable for own ability, application of the new skill in earning a living, the courses being in great demand, the chance in meeting experts in a given discipline, serving as a way in earning a living, serving as a way which will develop into a career.

3. Comparison of the Students' Motivation

3.1 The educational background and career of the parents did not affect the students' choice of School.

3.2 The students at lower age, under 18 years, and those at the middle age-18-35 years showed higher average motivation in nonformal education programs than those at older age-35 years and above.

3.3 The Male Students Showed higher motivation than female in Social Welfare.

3.4 The students with lower and mediam education background - Those finishing education from primary to secondary and from primary to higher certificate-showed higher motivation than those with higher education qualifications in Social Relationship and Social Welfare.

3.5 The single students showed stronger motivation than their married counterparts in Social Relationship and External Expectation.

3.6 The students who were skilled workers showed higher motivation than those involving in business, services, unskilled workers and were not yet employed in Social Welfare. The students who earned a living as service area and as skilled workers showed higher motivation than those who were not yet employed in professional Advancement. Those with advanced training showed higher Motivation than unskilled workers in Escape/Stimulation. Those with Skilled training showed higher average Motivation than unskilled workers and the unemployed.

3.7 The students with low income, 2,000 - 5,000 haht a month showed higher motivation than those with very low income, less than 2,000 haht a month in Professional Advancement.

3.8 The students enrolling in dressmaking course, radio - Television repair course, showed higher motivation in Social Welfare than those enrolling in English and typing course, and showed higher motivation in Professional Advancement than those enrolling in typing course. The students enrolling in dressmaking course showed higher motivation in Escape/Stimulation than those enrolling in English, typing, radio - television repair course. The students enrolled in English and dressmaking course showed higher motivation in Social Relationship than those enrolling in the typing course.

4. Opinions and Suggestions

4.1 Opinions. The students enrolling in the nonformal education programs were satisfied with the private vocational schools because of the Teachers' friendliness and attention, convenience in registration, relaxing classroom atmosphere, condensed curriculum which would enable the students to get a job after finishing from schools, suitable teaching materials, interesting course, and provision of vocational counseling.

4.2 Suggestions. The costs paid by the students should be reduced while students' welfare, student involvement and general conditions in the campus, should readily be improved.